Julian Barnes

A Reader

Parallel Texts

Edited by

Lidia Vianu

2013

Selection of the texts:

Brândușa Răileanu

Contemporary Literature Press

http://editura.mttlc.ro

Director:
LIDIA VIANU

Executive Advisor:
GEORGE SANDULESCU

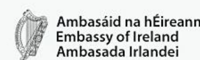
Contemporary Literature Press

Editura pentru Studiul Limbii Engleze prin Literatură

The only online Literature Publishing House of the University of Bucharest

ISBN: 978-606-8366-87-6

Cover Design, Illustrations, and overall Layout:
Lidia Vianu

Subediting: Brânduşa Răileanu.
Proofreading: Valentina Bănuţ, Ana Dumitrache, Evelina Pavel, Andreea Ştefan.
IT Expertise: Simona Sămulescu, Cristina Petrescu.
Publicity: Violeta Baroană.
Logo: Manuela Stancu.

If you want to have all the information you need about ***Finnegans Wake***, including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, go to the personal site **Sandulescu Online**, at the following internet address:
http://sandulescu.perso.monaco.mc/

Acknowledgements

Staring at the Sun, London: Jonathan Cape, 1986; *Privind în soare,* Editura Nemira & Co, 2011, traducere de Mihai Moroiu.
A History of the World in 10 ½ Chapters, London: Jonathan Cape,1989; *O istorie a lumii în 10 ½ capitole,* Editura Nemira, 2011, traducere de Radu Paraschivescu.
Talking It Over, London: Jonathan Cape, 1991; *Trois,* Editura Nemira, 2006, traducere de Cornelia Bucur.
The Porcupine, London: Jonathan Cape, 1992; *Porcul spinos*, Editura Nemira & Co, 2007, traducere de Mihai Moroiu.
Letters from London, London: Jonathan Cape, 1995; *Scrisori de la Londra,* Editura Nemira & Co, 2006, traducere de Traian Bratu.
Cross Channel, London: Jonathan Cape, 1995; *Café au lait,* Editura Nemira & Co, 2005, traducere de Mihai Moroiu.
England, England, London: Jonathan Cape, 1998; *Anglia, Anglia,* Editura Nemira & Co, 2006, traducere de Cornelia Bucur.
The Lemon Table, Vintage, Random House, London, 2004; *Tristeți de lămâie* (povestiri), traducere de Mihai Moroiu, Editura Nemira & Co, 2005.
Arthur & George, London: Jonathan Cape,2005; *Arthur & George,* Editura Nemira & Co, 2007, traducere de Virgil Stanciu.
Nothing to Be Frightened of, London: Jonathan Cape, 2008; *Nimicul de temut*, Editura Nemira, 2009, traducere de Mihai Moroiu.
The Sense of an Ending, London: Jonathan Cape, 2011; *Sentimentul unui sfârşit*, Editura Nemira, 2012, traducere de Radu Paraschivescu.
Pulse, London: Jonathan Cape, 2011; *Puls,* Editura Nemira, 2011, traducere de Radu Paraschivescu.

The Random House Group Limited
Editura Nemira, http://www.nemira.ro/

Julian Barnes

A READER

Parallel Texts

Edited by
Lidia Vianu

Selection of the texts:
Brândușa Răileanu

2013

Table of Contents

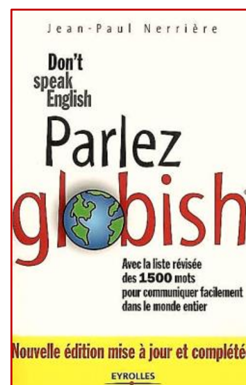
Julian Barnes: Humour and the Word.

Julian Barnes was born in mid-twentieth century. It was a time when most Modernist games must have been dulled by the reality of World War II, even though the war itself had ended. He was born seven years after 1939, when James Joyce published his last book, *Finnegans Wake*.

What makes Barnes special in his post-World-War-II generation? He himself stated that he had become a novelist for "love of words, fear of death, hope of fame, delight in creation, distaste for office hours". He began as a lexicographer and continued as a journalist, writing novels, even crime fiction under pseudonym. Whatever the reason why he wrote them was, Barnes's novels have two major features: they never resemble one another, and none of them is a picnic. They may look amusing, but the reader soon finds out his iron mind behind the velvet smile.

Since Barnes was born to parents who were both teachers of French, a novel like *Flaubert's Parrot* has, maybe, a biographical explanation, which, however, would not land the reader very far. There is a European

reason, however, why this book was written twenty years before the author of another book, entitled “Don’t speak English, Parlez globish” declared publicly, “I am not American, I am not English: I am French, of course. Well, nobody’s perfect!” The 21st century had just begun. As if to prove it wrong, Julian Barnes wins the *Prix Médicis* for the above mentioned book, and later on he even becomes *Commnadeur de L’Ordre des Arts et des Lettres*. For love of both French and English words, among other things.

Barnes has won quite a number of other prizes, including the Man Booker Prize. So far, he has refused to join the critical debate concerning the “death of the novel” after *Finnegans Wake*, and, I think, he is living proof that fiction goes on—not in spite, but precisely because of Joyce. In his own words,

> “...since God was one of the fictional impulse’s earliest and finest creations, I'll bet on the novel—in however mutated a version—to outlast even God.”

As to the “mutations”he envisages, Barnes has his own brand, certainly: it could be labelled as a miracle of gentleness in the midst of witticisms, humour, and resourceful stories. Why are we saying he follows in the footsteps of Joyce? Maybe because, between the story and its telling, the telling wins... Barnes knows the

tradition of the fairy tale is dead, but does not make a tragedy out of it. Kazuo Ishiguro, Alasdair Gray, Martin Amis, Doris Lessing—to name just a few—are oppressive. They announce the end of the world. Barnes looks at things from the opposite end, and sees the world beginning. Even when life is tense, and his heroes are confronted with Chinese communism, for instance, the battle is not lost, because there is always the language. Here is, as a conclusion, the Chinese version of Globish, as perceived by Julian Barnes:

> "The temple was repented. We grow ladies. Here is the sobbing centre."

Humour and the Word can never lose.

27 October 2013, Bucureşti

Lidia Vianu

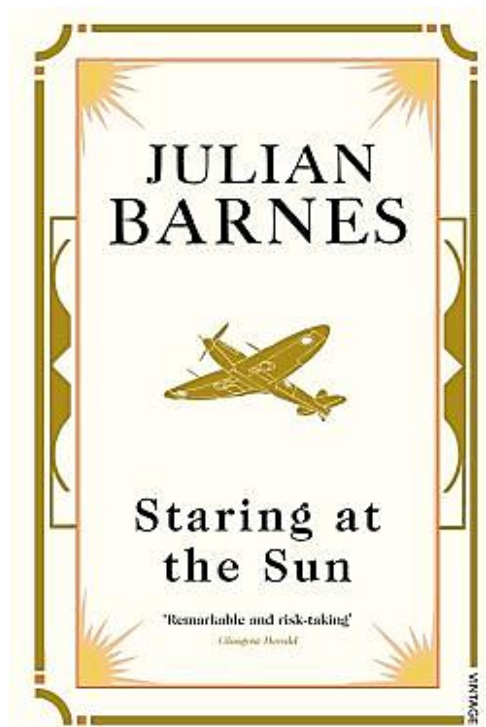
Julian Barnes

A Reader

Parallel Texts

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2013

Staring at the Sun

Vintage, Random House, London, 2009

Privind în soare

Traducere de Mihai Moroiu

Editura Nemira & Co, 2011.

8

Paradise – of a distinctly earthly kind – makes an early appearance in Barnes's fourth novel (part ironic Bildungsroman, part novel of ideas), a narrative that finds everyday experience charged with miraculous possibility.[…] Flight is the narrative's key metaphor for transcendence, a desire to escape the overwhelming fact of gravity.

(Andrew TATE)

They took off to the east, crossing a leafless wood, then a deserted golf course. A pair of bunkers stared back at them like empty eye-sockets. Tiny red flags were pinned here and there as if it were some wartime model on which generals planned their advances. But it was only a golf course. Did anyone still call it the Old Green Heaven, she wondered. Not very likely. People like Uncle Leslie had died out, and his phrases with him; now the last few who remembered the phrases were dying out in their turn. The field behind the smelly wood which skirted the dogleg fourteenth. Screaming at the sky, screaming at the sky, lying in Heaven and screaming at the sky.

Au pornit spre răsărit, zburând peste o pădure desfrunzită, apoi peste un teren de golf pustiu. O pereche de obstacole ce se holbau la ei ca nişte orbite goale. Mici steaguri roşii fluturau ici şi colo, aidoma machetei unui câmp de luptă pe care generalii îşi plănuiesc atacurile. Dar nu era decât un teren de golf. Oare îşi mai păstrase numele de Vechiul Rai Verde? Puțin probabil. Oamenii ca Unchiul Leslie dispăruseră, iar expresiile lor dispăruseră odată cu ei; acum le venise rândul şi puținilor care mai țineau minte felul lor de a vorbi. Câmpul din spatele pădurii înmiresmate de lângă gaura numărul 14. Urlând la cer, urlând la cer, stând întins pe spate în Rai şi urlând la cer.

They gained height, and the pilot turned south so that Jean could look out to the west. She had told Gregory to sit behind, so that he could have a proper view; but he insisted on sitting next to her. She didn't object: he'd been good about not bringing the champagne; and besides, there was no reason why he should be that interested.

The pilot held a steady height, and Jean gazed out to the west.

'I'm sorry about the cloud,' said Gregory.

She took his hand. 'It doesn't matter at all, dear.'

It didn't. You can't stare at the sun for too long – not even the setting, quiet sun. You would have to put your fingers in front of your face to do that. Like Sun-Up Prosser. Hand in front of his face, flying upwards through the thinning air. Thoughtfully, the sky now provided its own hand: four broad fingers of cloud stretched across the horizon, and the sun was slipping down the back of them. Several times it popped into bright view and disappeared again, like a juggler's coin spinning slowly through the knuckles.

Then it eased from behind the last grey finger. In the earth seemed to rise like slapping water and drag the sun down. The burning circle of a cigarette stubbed out, its smoke hissing off to make cloud.

Au câştigat înălţime şi pilotul s-a îndreptat spre sud, ca Jean să poată privi spre vest. Îi spusese lui Gregory să se aşeze în spate, ca să vadă mai bine; dar el insistase să rămână alături de ea. N-a obiectat; se gândise bine să nu aducă şampanie; şi nici nu exista vreun motiv.

Pilotul menţinea altitudinea, iar Jean stătea cu privirile aţintite spre vest.

– Îmi pare rău că sunt nori.

– Nu contează absolut deloc, dragul meu.

Aşa era. Nu poţi să priveşti prea mult în soare – nici măcar atunci când apune şi se mai potoleşte. Trebuie să-ţi ridici mâna în dreptul ochilor, ca să reuşeşti. Ca Soare-Răsare Prosser. Cu mâna în dreptul ochilor, zburând în sus prin aerul tot mai rarefiat. Prevenitor, cerul le punea la dispoziţie mâna sa: patru degete late, de nor, se întindeau de-a curmezişul orizontului, iar soarele se strecura în jos, printre ele. Şi-a arătat întreaga strălucire, de câteva ori, apoi a dispărut din nou, ca moneda unui scamator răsucindu-se discret printre degete.

Apoi discul a apărut din spatele ultimului deget cenuşiu. În astfel de clipe finale, sentimentul mişcării se schimbă: pământul pare că se înalţă ca un val, trăgând soarele în jos. Vârful aprins al unei ţigări strivite, fumul ce sâsâie şi formează un nor.

10

Jean Serjeant felt the aeroplane begin to climb hard in a left-handed turn. She looked away from the window. She was still holding Gregory's hand. He was crying.

'No, no,' she murmured, and gripped his large soft hand. You were a mother until the day you died, she thought. She wondered how much Gregory had watched.

After several minutes the pilot flattened out and sign began a second southward run. Jean turned away from Gregory's wet face and looked out of the window. The fingers of cloud no longer lay between her and the sun. They were face to face. She did not, however, give it any sign of greeting. She did not smile, and she tried very hard not to blink. The sun's descent seemed quicker this time, a smooth slipping-away. The earth did not greedily chase it, but lay flatly back with its mouth open. The big orange sun settled on the horizon, yielded a quarter of its volume to the accepting earth, then a half, then three-quarters, and then, easily, without argument, the final quarter. For some minutes a glow continued from beneath the horizon, and Jean did, at last, smile towards this post-mortal phosphorescence. Then the aeroplane turned away, and they began to lose height.

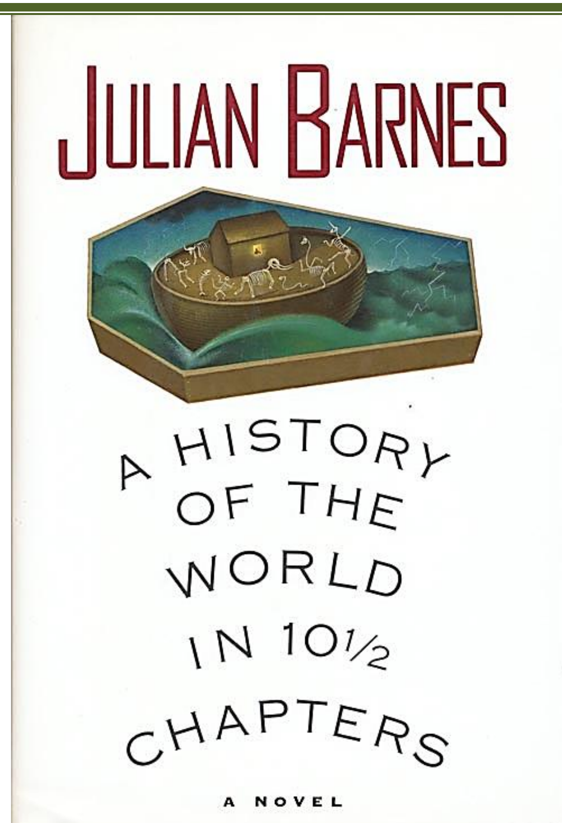
(pp 194-195)

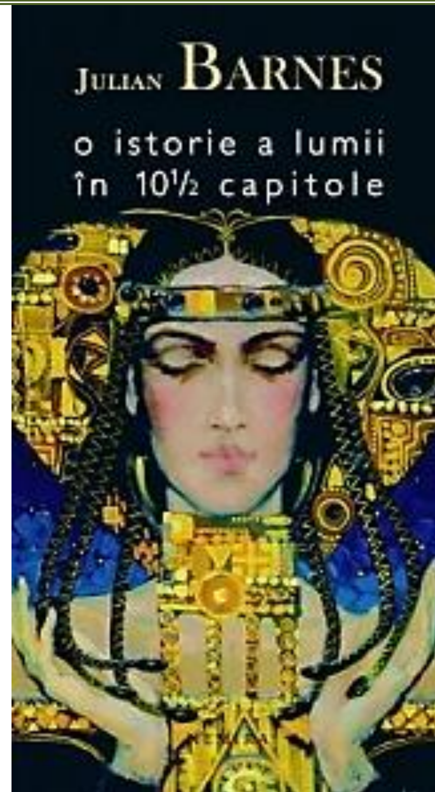
Jean Serjeant simțea cum avionul începe să urce în forță, după o voltă spre stânga. Nu se mai uita pe fereastră, îi mai ținea încă mâna lui Gregory. Acesta plângea.

– Nu, nu, a murmurat ea. Strângea şi mai tare mâna lui mare şi fină. „Ai fost mamă până în ziua morții”, i-a trecut prin minte. Se întreba cât anume urmărise Gregory din acel spectacol.

După câteva minute, pilotul s-a decis la zbor orizontal şi a pornit într-o nouă cursă spre sud. Jean îşi dezlipise privirile de pe chipul umed al lui Gregory şi se uita pe fereastră. Degetele de nor nu se mai interpuneau între ea şi soare. Acum stăteau față în față. Şi totuşi, nu schița nici un gest să-l salute. Nu zâmbea şi nu voia să clipească. Şi coborârea soarelui părea mai iute de această dată, ca o alunecare lină. Pământul nu-l urmărea cu lăcomie, se mulțumea să zacă pe spate, cu gura deschisă. Imensul soare portocaliu s-a aşezat pe orizont, a cedat un sfert din volumul său pământului, care-l şi acceptase, apoi o jumătate, apoi trei sferturi şi apoi uşor, fără ceartă, şi pe cel din urmă. O rază se mai revărsa de dincolo de zare, iar Jean, în sfârşit, zâmbea acestei străluciri post-mortem. Atunci avionul s-a răsucit încă o dată şi au început să piardă din înălțime.

(p. 272-274)

A History of the World in 10 ½ Chapters

Vintage, Random House, London, 2009

O istorie a lumii în 10 ½ capitole

Traducere de Radu Paraschivescu

Editura Nemira, 2011.

Where 'Staring at the Sun' gazes at the sky, 'A History of the World in 10 ½ Chapters' takes to the oceans. Barnes's short-story cycle continually returns to narratives of aquatic peril: from a playful re-writing of the biblical account of the flood to the twentieth-century tale of a born-again astronaut determined to find Noah's Ark via emblematically and thematically linked stories of terrorism, shipwreck, ship-bound political exile and post-apocalyptic survival at sea, water is the ambitious novel's element.

(Andrew TATE)

You see, there's one thing I want to make clear. This Ark business. You're probably still thinking that Noah, for all his faults, was basically some kind of early conservationist, that he collected the animals together because he didn't want them to die out, that he couldn't endure not seeing a giraffe ever again, that he was doing it for *us*. This wasn't the case at all. He got us together because his role-model told him to, but also out of self-interest, even cynicism. He *wanted to have something to eat after the Flood had subsided.* Five and a half years under water and most of the kitchen gardens were washed away, I can tell you; only rice prospered. And so most of us knew that in Noah's eyes we were just future dinners on two, four or however many legs. If not now, then later; if not us, then our offspring. That's not a nice feeling, as you can imagine. An atmosphere of paranoia and terror held sway on that Ark of

Există un lucru asupra căruia vreau să fim bine înțeleşi. E vorba de povestea asta cu Arca. Probabil că încă mai credeți că, în ciuda tuturor defectelor, Noe a fost în esență un conservaționist timpuriu, că a strâns animalele laolaltă fiindcă nu voia să le vadă dispărând ca specii, că n-a suportat ideea că nu va mai vedea niciodată o girafă şi că până la urmă a făcut-o pentru *noi*. Nici pomeneală. Ne-a adunat pe toți fiindcă aşa i-a spus modelul, dar şi din motive legate de interesul personal şi chiar de cinism. *Voia să aibă ce să mănânce după Potop.*Vă dați seama că, după cinci ani şi jumătate sub ape, majoritatea grădinilor de zarzavat au fost distruse şi n-au rezistat decât culturile de orez. Iar cei mai mulți dintre noi ştiau că în ochii lui Noe erau doar nişte viitoare prânzuri pe două, patru sau mai multe picioare. Dacă nu acum, atunci mai târziu; dacă nu noi,

Noah's. Which of us would he come for next? Fail to charm Ham's wife today and you might be a fricassee by tomorrow night. That sort of uncertainty can provoke the oddest behavior. I remember when a couple of lemmings were caught making for the side of the ship – they said they wanted to end it once for all, they couldn't bear the suspense. But Shem caught them just in time and locked them up in a packing-case. Every so often, when he was feeling bored, he would slide open the top of their box and wave a big knife around inside. It was his idea of a joke. But if it didn't traumatize the entire species I'd be very surprised.

(pp 21-22)

Postcard

c/o The Jungle

Darling –

Just time for a card – we leave in half an hour – had our last night on the Johnny Walker now it's local firewater or nothing – remember what I said on the phone and don't have it cut too short. Love you – your Circus Strongman.

atunci urmaşii noştri. Înțelegeți că nu era deloc un sentiment plăcut. O atmosferă de teroare şi paranoia a ajuns să pună stăpânire pe întreaga Arcă a lui Noe. Cine urma la tigaie? Dacă astăzi o supărai pe soția lui Ham, mâine seară puteai să fii tocană. Acest tip de nesiguranță poate declanşa comportamente dintre cele mai ciudate. Țin minte că la un moment dat o pereche de lemingi au fost surprinşi îndreptându-se spre marginea vasului – au spus că voiau să termine o dată pentru totdeauna, fiindcă nu mai puteau suporta suspansul. Numai că Sem i-a dibuit la timp şi i-a încuiat într-un fel de cutie mare. Ori de câte ori se plictisea, deschidea capacul cutiei şi vâra înăuntru un ditamai cuțitul pe care-l agita de zor. Cam ăsta era felul lui de a glumi. Nu m-aş mira deloc dacă aş afla că joaca asta a traumatizat întreaga specie.

(p. 26-27)

Ilustrată

În junglă

Scumpo,

Am timp doar pentru o vedere — plecăm peste o jumătate de oră – a fost ultima seară de Johnny Walker, acum ori trecem pe apa de foc de pe-aici, ori ne punem pofta-n cui – ține minte ce-am vorbit la telefon şi nu-l tăia prea scurt. Te iubesc. Masculul tău feroce.

Letter 1

My own darling –

Just spent 24 hours on a bus with the dashboard covered in St Christopher or whatever the local version hereabouts is. Wouldn't have minded if the driver had gone in for some stronger magic – the old Christianity didn't seem to be having much effect on his driving. When not thinking about puking your guts up round every hairpin bend, scenery magnificent. Great big trees, mountains – that sort of thing – I've got some postcards. Crew all a bit over-excited at the moment – if I hear another joke about 'I was going Caracas back there' I think I'll strangle someone. Still, that's normal on a job like this. Not that I've ever done a job like this before, should be great fun. It'd better be after all those needles they stuck in me so I won't get beri-beri and co.

It's a relief to get away from people recognizing you as well. You know, even with the beard and glasses they still copped the face in Caracas. At the airport, of course, but that's normal anyway. No, it was funny. Guess what they'd seen me in? Not your up-market angst number with the Pinter script that got the Palme d'Or, none of that. No, that filthy little American soap I did for Hal Screwyouupalotodos. It's STILL

Scrisoarea 1

Draga mea,

Sunt după douăzeci şi patru de ore de mers cu un autobuz al cărui bord era acoperit de iconițe cu sfântul Cristopher sau cu omologul lui din zonă. N-ar fi fost rău dacă şoferul ar fi recurs la nişte forme de magie mai puternice – creştinismul timpuriu nu pare să fi avut vreun efect asupra felului cum conducea. Dacă nu te gândeşti că, la fiecare curbă în ac de păr, îți vine să-ți verşi mațele, peisajul e minunat. Copaci uriaşi, munți semeți – mă rog, tot tacâmul, am nişte ilustrate. Trupa s-a cam încins la ora asta şi cred că, dacă mai aud o dată bancul cu „ce e caş ca valul trece" strâng pe cineva de gât. Deşi poate că e normal pentru o treabă de soiul ăsta. Ce-i drept, n-am mai făcut aşa ceva până acum şi cred c-o să mă distrez de minune. Ar fi şi cazul, după câte injecții mi-au făcut ca să nu mă căptuşesc cu vreun beri-beri sau altceva din acelaşi registru.

În plus, e o uşurare să nu te mai întâlneşti cu oameni care să te recunoască. Ştii ceva, la Caracas s-au prins cine sunt, chit că aveam barbă şi ochelari. Asta pe aeroport, bineînțeles, şi hai să zicem c-a fost normal. Ba nu, n-a fost, a fost ciudat. Ghici în ce mă văzuseră? Nu te gândi la rolul ăla bestial după un scenariu de Pinter, care a luat un Palme d'Or, nici pomeneală. Nu, e vorba de rahatul ăla siropos

playing here. Kids come up in the street and say, 'hey Mista Rick, how ya doin'? What about that? The poverty here is something else. Still, after India nothing will surprise me. Now what have you done about your hair? I hope you haven't gone and done anything silly to it just to get your own back for me going away. I know what you girls are like, you say you'll just have it short to see what it looks like, and then you say Pedro at the salon won't let you grow it just for the moment, and then you say you've got to look your best for some wedding or other and you can't go with it straggly and then you end up not growing it again and if I don't mention it every week you think I've learned to like it and if I do mention it every week you think I'm nagging so I don't mention it and I'm stuck with it. And it's not fair to say it's because of the beard because the beard's not my fault, they just didn't shave in the jungle in whatever century it's going to be when we get there and I *know* I grew it early but that's the way I am, I like to start thinking myself into the part as soon as possible. You know what Dirk says, how he starts with the shoes, once he gets the shoes right he knows what the rest of the character's like, well with me it's the face. Sorry if it's the first thing you see in the morning, still it's not everyone who can say they've been sleeping with a Jesuit. A very old Jesuit too. Weather very hot, laundry problems I expect. Still taking those tummy tablets. Had a word with Vic about the script and he says not to worry but

filmat în America pentru Hal Lua-l-ar Dracopulos. Rulează şi azi, dacă-ţi vine să crezi. Puştii îmi dau târcoale pe stradă şi-mi spun: „Hei, domnu' Rick, ce mai faceţi?" Ce zici? Sărăcia de aici e altă mâncare de peşte. Totuşi, după India nu mă mai miră nimic. Aşa, acum spune-mi ce ţi-ai făcut la păr. Sper că nu te-ai apucat să faci vreo prostie doar ca să mi-o plăteşti fiindcă am plecat. Vă ştiu eu pe voi, fetele. La început ziceţi că vă tundeţi ca să vedeţi cum vă stă, pe urmă Pedro de la coafor nu vă dă voie deocamdată să vi-l lăsaţi să crească, după aia cică trebuie să arătaţi bine la cine ştie ce nuntă şi nu puteţi să vă duceţi cu el în nici un chip şi până la urmă pur şi simplu nu-l mai lăsaţi lung. Dacă nu-ţi aduc aminte în fiecare săptămână crezi că m-am obişnuit cu el aşa, iar dacă-ţi aduc aminte zici că te bat la cap, aşa că nu mai scot o vorbă şi rămâne ca la început. Dar nu-i corect să spui că din cauza bărbii fiindcă asta nu mai e vina mea, cei din junglă nu se rădeau când avea loc acţiunea filmului, indiferent de secol (depinde când o să ajungem acolo), şi *ştiu* că mi-o lăsasem deja să crească din timp, însă ăsta sunt, îmi place să intru cât mai repede în pielea personajului. Cunoşti teoria lui Dirk, cum că totul începe de la pantofi şi că, dacă ţi-ai ales încălţămintea cum trebuie, restul e simplu; ei bine, la fel fac şi eu, atâta doar că pornesc de la figură. Îmi pare rău că ăsta e primul lucru pe care-l vezi dimineaţa, dar nu e la îndemâna oricui să spună că s-a

they always say that at this stage, don't they? I told him what I said to you on the phone about shouldn't he be given a bit more obvious humanity because priests aren't great box-office nowadays and Vic said we'd talk about it nearer the time. Getting on well with Matt – obviously there's going to be some competition once we start work but he's not half as paranoid as I thought he'd be, a bit back-slapping, still I guess that's Yanks for you. I told him my Vanessa story and he told me his and we'd both heard them before! Got stinko paralytico together on our last night in town and ended up doing the Zorba dance in a restaurant! Matt tried plate-smashing but they said it wasn't the local custom and threw us out! Charged us for the plates, too.

You know what they call post offices out here? Our Lady of Communications. You probably have to get down on your knees for next-day delivery. Not that we've seen one of them for miles. God knows if I'll be able to post this before the Jungle starts. Maybe we'll come across a friendly native with a forked

culcat cu un iezuit. Unde mai pui că e şi bătrân. Pe-aici e cald ca focul, aşa că mă aştept la probleme cu lenjeria. Iau în continuare pastile pentru stomac. Am vorbit cu Vic despre scenariu şi mi-a zis să nu-mi fac griji, însă ştiu că în stadiul în care ne aflăm asta e placa pe care o auzi de fiecare dată, nu? I-am spus ce ți-am zis şi ție la telefon, că n-ar fi rău ca personajul să fie ceva mai uman, mai ales că-n ziua de azi preoții nu mai au atâta căutare, şi m-a asigurat c-o să mai stăm de vorbă când o fi momentul. Cu Matt mă înțeleg bine – sigur c-o să ne arătăm muşchii după ce-o să începem lucrul, însă nu e nici pe jumătate atât de paranoic cum credeam; îi cam place să se tragă de şireturi cu toți, dar aşa-s americanii, n-ai ce să le faci. I-am ciripit povestea mea cu Vanessa, el mi-a ciripit-o pe a lui şi ne-am dat seama amândoi că o mai auziserăm şi înainte! În ultima noapte în oraş, ne-am făcut mangă şi ne-am trezit că ne jucăm de-a Zorba şi de-a dansurile greceşti într-un restaurant! Matt a încercat să spargă farfurii, dar i-au zis că nu ăsta era obiceiul prin partea locului şi ne-au făcut vânt afară! Plus că ne-au pus să plătim farfuriile.

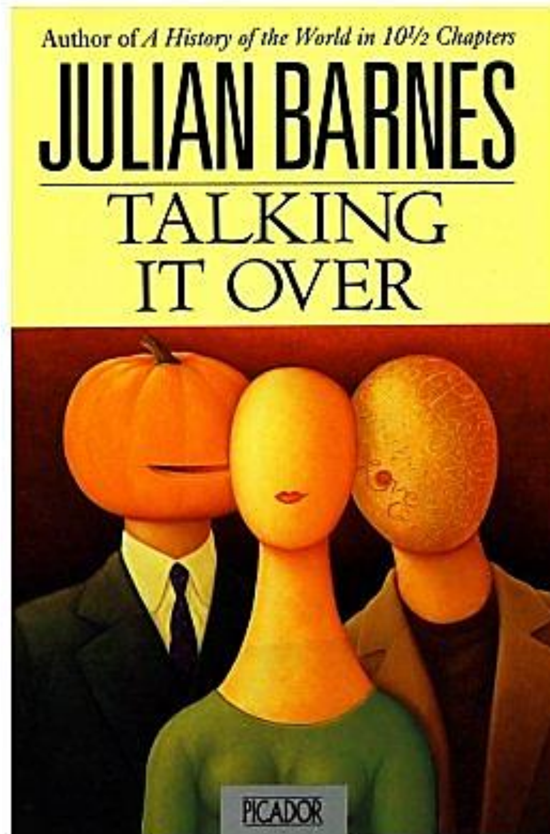
Ştii cum i se zice poştei acolo? Doamna Noastră a Comunicațiilor. Probabil că trebuie să stai în genunchi ca să-ți parvină un mandat. Dar să nu crezi că am văzut vreun oficiu prin zonă. Dumnezeu ştie dacă o să fiu în stare să pun scrisoarea asta la poştă înainte să intrăm în Junglă. Poate c-

stick going in the right direction and I'll give him the big-screen smile and hand it over. (Joke). Don't worry about me. Love you.

Charlie
(Upstream, pp 191-193)

o să dau peste un băştinaş prietenos cu un băț în mână şi, dacă merge în direcția bună, îi trag un zâmbet panoramic şi i-o dau lui. (Glumă). Nu-ți face griji pentru mine. Te iubesc.

Charlie
(Contra curentului, p. 190-192)

Talking it Over

Vintage, Random House, London, 2009

Trois

Traducere de Cornelia Bucur

Editura Nemira, 2006.

19

'Talking It Over' (1991), published in France as 'Love, etc.' (1992), 'uses' France in three distinct ways. One is as a marker of real or pretended sophistication. Another is as a place of resort. A third is vaguer and has to do with the triangular sexual relationship at the heart of the novel. They are a way of talk, a place to go, and a kind of loving, and they all build on an antithetical or oppositional cross-channel relationship.

(Merritt MOSELEY)

I can't remember how it first came up, but we had this argument. Oliver and Gillian and me. We each had a different opinion. Let me try and set down the opposing points of view. Perhaps I'll do the minutes of the meeting, like at the bank.

OLIVER said that words like *everyone* and *someone* and *no-one* are singular pronouns and must therefore be followed by the singular possessive pronoun, namely *his*.

GILLIAN said you couldn't make a general remark and then exclude half the human race, because fifty per cent of the time that *someone* will turn out to be female. So for reasons of logic and fairness you ought to say *his* or *her*.

OLIVER said we were discussing grammar not sexual politics.

GILLIAN said how could we separate the two, because where did grammar come from if not from grammarians, and

Nu-mi mai amintesc cum a început, dar ştiu că am avut disputa asta, Oliver, Gillian şi cu mine. Fiecare era de altă părere. Haideți să încerc să vă prezint diversele puncte de vedere. Aş face o minută a discuției, ca la bancă.

OLIVER a spus că termeni precum „toată lumea", „cineva" şi „nimeni" sunt la singular şi, de aceea, trebuie urmați de adjective posesive la singular, în speță „lor".

GILLIAN a spus că nu se poate face o remarcă generală din care să excluzi o jumătate a omenirii, pentru că, în cincizeci la sută din cazuri, „cineva" se va dovedi a fi femeie. De aceea, din motive de logică şi corectitudine, ar trebui spus „numele ei sau al lui".

OLIVER a spus că discutăm despre gramatică, nu despre politica sexuală.

GILLIAN a întrebat cum pot fi separate cele două, căci de unde vine gramatica dacă nu de la grămătici şi aproape

almost all grammarians – probably every single one of them for all she knew – were men, so what did we expect; but mainly she was talking common sense.

OLIVER rolled his eyes back, lit a cigarette and said that the very phrase *common sense* was a contradiction in terms, and if Man at which point he pretended to be extremely embarrassed and correct himself to Man-or-Woman – if Man-or-Woman had relied upon common sense over the previous millennia we'd all still be living in mud huts and eating frightful food and listening to Del Shannon records.

STUART then came up with a solution. *His* being either inaccurate of insulting or quite possibly both, and *his* or *her* being diplomatic but awfully cumbersome, the obvious answer was to say *their*. Stuart put forward this compromise suggestion with full confidence, and was surprised by its rejection by the rest of the quorum.

OLIVER said that, for instance, the phrase *someone put their head round the door* sounded as if there were two bodies and one head, like in some frightful Russian scientific experiment. He referred to the displays of freaks used to take place at funfairs, mentioning bearded ladies, deformed sheep's foetuses and many similar items until called to order by the Chair (= me).

toți grămăticii - probabil toți, până la unul – au fost bărbați, aşa că la ce ne putem aştepta; dar ce ne comunica ea era, oricum, mai mult chestiune de bun-simț.

OLIVER şi-a dat ochii peste cap, şi-a aprins o țigară şi a spus că însăşi expresia „bun simț" e o contradicție în termeni şi că, dacă Omul – punct în care s-a prefăcut jenat şi s-a corectat: Omul-sau-Femeia – dacă Omul-sau-Femeia s-ar fi luat după legile bunului simț în mileniile de până astăzi, am fi trăit şi acum în colibe de pământ şi am fi mâncat o mâncare oribilă, ascultând discuri cu Del Shannon.

STUART a venit atunci cu o soluție. Dat fiind că „al lui" era inadecvat, ofensator sau poate chiar amândouă şi că „al lui" sau „al ei" era diplomat, dar teribil de complicat, rezolvarea evident rămânea să fie folosit „al lor". Stuart a propus încrezător această soluție de compromis, uimit să o vadă respinsă de restul cvorumului.

OLIVER a spus că, de pildă, expresia „cineva a băgat capul lor pe uşă" suna ca şi cum ar fi fost două trupuri şi un singur cap, ca în cine ştie ce înfricoşătoare experiență ştiințifică rusească. A făcut referire la ciudățeniile expuse pe la bâlciuri, menționând femeile cu barbă, fetuşii ovini diformi şi multe altele, asemănătoare, până a fost chemat la ordine de preşedintele de şedință (= eu).

GILLIAN said that in her opinion *their* was just as cumbersome and just as obviously diplomatic as *his* or *her*, but why was the meeting being so squeamish about making a point anyway? Since women had for centuries been instructed to use the masculine possessive pronoun when referring to the whole human race, why shouldn't there be some belated corrective action, even if it did stick in a few (masculine) throats?

STUART continued to maintain that *their* was best, being representative of the middle course.

The MEETING adjourned *sine die*.

(pp 3-4)

GILLIAN a intervenit că, după părerea ei, „al lor" suna cel puțin la fel de complicat şi de evident diplomatic ca şi „al lui" sau „al ei", dar de ce se teme adunarea să ia poziție? Deoarece femeile au fost, atâtea secole la rând, învățate să folosească pronumele posesiv masculin atunci când se refereau la întreaga specie umană, de ce să nu se ia odată o contramăsură de mult necesară, chiar dacă ea avea să rămână în câteva gâtlejuri (masculine)?

STUART a continuat să susțină că „lor" era soluția optimă, pentru că ea reprezenta linia de mijloc.

ŞEDINȚA s-a suspendat *sine die*.

(p. 11-12)

Gilian I don't want anyone to think that I married Stuart out of pity.

It happens. I know, I've seen it. I remember a girl at college, a sort of quiet, determined girl called Rosemary. She was half going out with Simon, a huge, lanky boy whose clothes always seemed a bit odd because he had to go to a special shop for them. High and Mighty, I think it was called. He'd made the mistake of telling someone this, and the girls used to laugh at

Gilian Nu vreau să creadă cineva că m-am căsătorit cu Stuart de milă.

Se mai întâmplă. Ştiu, am văzut cazuri. Îmi amintesc de o colegă de facultate, o fată liniştită şi hotărâtă, pe nume Rosemary. Era pe jumătate prietenă cu Simon, un băiat enorm de înalt şi osos, mereu îmbrăcat fistichiu, pentru că trebuia să-şi comande hainele la o croitorie specială. *Mare şi tare* cred că-i zicea. Făcuse greşeala de a-i mărturisi cuiva

him behind his back. Nothing much at first. 'How's Mr High and Mighty then, Rosemary?' But sometimes it got a bit worse. There was a small sharp-faced girl with an evil tongue who said *she'd* never go out with him because she'd never know what her nose would be bumping into next. Mostly, Rosemary seemed to go along with this, as if she was being teased as well. Then one day – it wasn't any worse than usual either – the girl with the tongue said very slowly and slyly I remember, 'I wonder if everything's in proportion?' Lots of girls had a good laugh, and Rosemary sort of joined in, but she told me later it was at that very moment she'd decided to marry Simon. She hadn't even been particularly in love with him up till then. She just thought, 'He's got that coming to him all his life, and I'm bloody well going to be on his side.' And she was. She went out and married him.

But I didn't do that. If you marry someone out of pity, then you probably stay with him or her out of pity, too. That's my guess.

I've always been able to explain things. Now none of the explanations seem to fit. For instance, I'm not one of those people who's automatically dissatisfied with what I get; nor am I the sort who only wants what she can't have. I'm not a snob about looks; if anything, it's the other way round – I distrust good-looking men. I've never run away from

chestia asta şi fetele îşi băteau joc de el pe la spate. La început, nu fusese nimic serios. „Ce mai face domnu' Mare şi tare, Rosemary?" Uneori însă gluma se îngroşa. Printre fete era una micuță, cu limba ascuțită, care declara că ea n-ar ieşi în veci cu el, fiindcă nu ştia de ce ar putea da cu nasul. De cele mai multe ori, Rosemary părea să se împace cu gândul, ca şi cum ea ar fi fost tachinată. Apoi, într-o zi – nu mai rea decât altele – fata cu limba ascuțită a zis, foarte încet şi prefăcut: „Mă întreb dacă şi restul e la aceleaşi proporții." Multe fete au râs cu gura până la urechi, iar Rosemary li s-a alăturat, dar mai târziu mi-a spus că aceea a fost clipa în care s-a hotărât să se mărite cu Simon. Până atunci, nici măcar nu fusese prea îndrăgostită de el. Dar şi-a spus: „Dacă toată viața numai aşa ceva îl aşteaptă, atunci am să fiu de partea lui." Şi exact asta a făcut. S-a dus şi s-a căsătorit cu el.

Însă eu n-am făcut asta. Dacă te căsătoreşti cu cineva din milă, probabil că, tot din milă, şi rămâi alături. Eu aşa bănuiesc.

Am fost întotdeauna capabilă să găsesc explicații. Dar acum, nici una nu pare adecvată. De pildă, nu sunt genul de om nemulțumit în mod automat de ceea ce capătă; nu sunt nici genul care nu doreşte decât ceea ce nu poate avea. Nu sunt o snoabă în ce priveşte înfățişarea; chiar dimpotrivă, bărbații frumoşi nu-mi inspiră încredere. N-am

relationships; generally I've stuck in too long. And Stuart is the same, Stuart I fell in love with last year – there haven't been any of those nasty discoveries some women make. And (just in case you're wondering) there's absolutely nothing wrong with our sex-life.

So what I have to understand is this: despite the fact that I love Stuart, I seem to be falling in love with Oliver.

(pp 141-142)

dat niciodată bir cu fugiții dintr-o relație, ci am rămas mai mult decât ar fi trebuit. Iar Stuart e același, Stuart de care m-am îndrăgostit anul trecut – şi nici n-am făcut descoperirile neplăcute de care au parte unele femei. Mai mult (dacă vă întrebați cumva), viața noastră sexuală nu are nici o hibă.

În consecință, mi se cere să înțeleg că, în ciuda faptului că îl iubesc pe Stuart, sunt pe cale să mă îndrăgostesc de Oliver.

(p. 150-151)

Mme Wyatt *L'Amour plaît plus que le mariage, pour la raison que les romans sont plus amusants que l'histoire.* How would one translate that? Love pleases more than marriage, in the same way as novels are more amusing than history. Something like that. You English do not know Chamfort enough. You like La Rochefoucauld, you find him 'very French'. You have some idea of the polished epigram being a culminating point of the 'logical mind' of the French. Well, I am French, and I do not so much like La Rochefoucauld. Too much cynicism, and also too much … polish if you like. He wants you to see how much

Mme Wyatt *L'Amour plaît plus que le mariage, pour la raison que les romans sont plus amusants que l'histoire.* Cum s-ar traduce aceasta? Iubirea ne face mai multă plăcere decât căsătoria, la fel cum romanele sunt mai distractive decât istoria. Cam aşa ceva. Voi, englezii, nu-l cunoaşteți destul de bine pe Chamfort. Vă place La Rochefoucauld, îl găsiți „foarte francez". Nutriți ideea că epigrama bine lustruită reprezintă punctul culminant al „gândirii logice" a francezilor. Ei bine, eu sunt franțuzoaică şi nu mă dau în vânt după La Rochefoucauld. Prea mult cinism şi prea

work he has put into appearing to be wise. Bur wisdom is not like that. Wisdom has more life in it, wisdom has humour rather than wit. I prefer Chamfort. He said this as well: *L'hymen vient après l'amour, comme la fumée après la flame.* Marriage comes after love as smoke comes after fire. Not as obvious as it first seems.

I am called Mme Wyatt and I am supposed to be wise. It comes from this, my little reputation. From being a woman of a certain age, who after being left by her husband some years ago and having never remarried still retains her sanity and her health, who listens more than she talks, and offers advice only when it is solicited. 'Oh, how right you are, Mme Wyatt, you are so wise', people have said to me, but the prelude to this is usually an extended display of their own stupidity or error. And therefore I do not feel so wise. Or at least, I know that wisdom is a comparative matter, and that in any case you should never offer all you have, all you know.

My child, my daughter Gillian, comes to see me. She is miserable. She is afraid she is falling out of love with her husband. Someone else says he is in love with her and she is afraid she may be falling in love with him. She does not say who it is, but naturally I have my ideas.

mult…lustru, dacă vreți. Doreşte să se vadă cât a muncit pentru a părea înțelept. Dar înțelepciunea nu aşa arată. Înțelepciunea are mai multă viață în ea, înțelepciunea are mai mult umor decât spirit. Eu îl prefer pe Chamfort. Tot el a spus: *L'hymen vient après l'amour, comme la fumée après la flame.* Căsnicia urmează iubirii, la fel cum fumul urmează focului. Nu atât de bătător la ochi pe cât pare.

Mi se spune Mme Wyatt şi se crede că sunt înțeleaptă. De-aici se trage mica mea reputație. Sunt o femeie ajunsă la o anumită vârstă, care, după ce a fost părăsită de soțul său cu mai mulți ani în urmă şi după ce nu s-a recăsătorit, şi-a păstrat sănătatea fizică şi mentală, care ascultă mai mult decât vorbeşte, care dă sfaturi numai atunci când i se cer. „Vai, câtă dreptate aveți, Mme Wyatt, sunteți atât de înțeleaptă!" mi-au spus oamenii, dar preludiul este de obicei expunerea detaliată a propriilor lor prostii sau greşeli. De aceea, nu mă simt chiar atât de înțeleaptă. Sau măcar ştiu că înțelepciunea este o chestiune de comparație şi că în nici un caz nu trebuie să dai tot ce ai, nu trebuie să dai tot ce ştii.

Copilul meu, fiica mea, Gillian, vine să mă vadă. Este nefericită. Se teme că dragostea pentru soțul ei începe să-i treacă. Altcineva declară că s-a îndrăgostit de ea şi ea se teme că se îndrăgosteşte de el. Nu spune cine este, dar evident că am şi eu ideile mele.

What do I think of that? Well, I don't think very much – I mean, I have no opinion of such a situation in general, I only think that such things happen. Of course, in the actual case of my own child, I have opinions, but they are not opinions except for her.

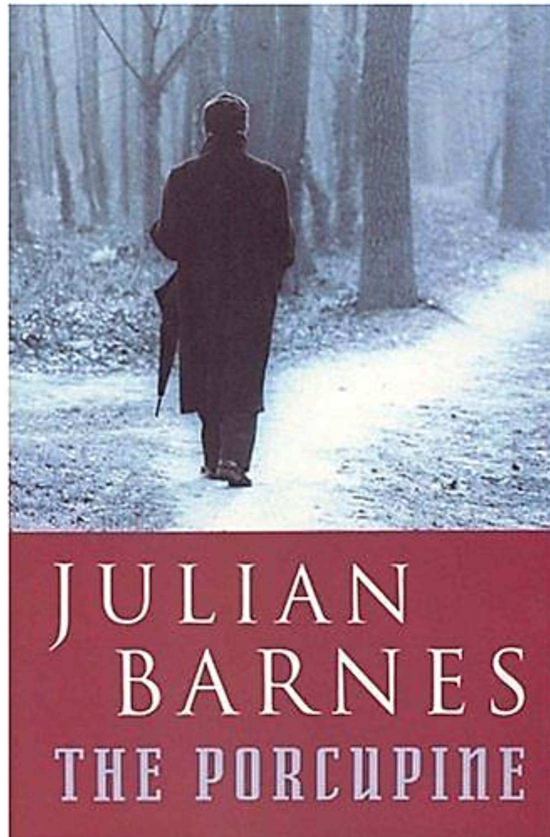
She was miserable, I was miserable for her. It is not like changing cars, this business, after all. She cried, and I tried to comfort her, by which I mean I tried to help her to understand her own heart. That is all you can do. Unless there is something terrible in the marriage to Stuart, which she assures me there is not.

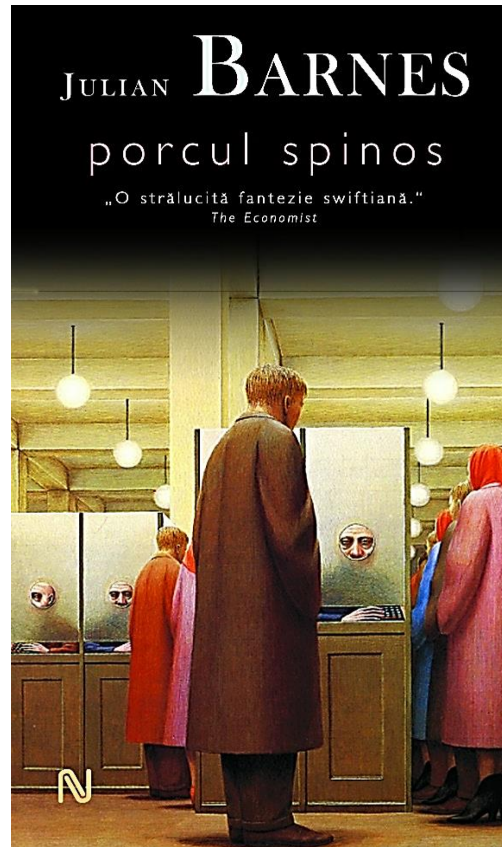
(pp 143-144)

Ce părere am? Ei bine, nu prea am păreri… adică, nu am păreri despre astfel de situații în general, consider doar că astfel de lucruri se mai întâmplă. Desigur, în cazul concret al unicului meu copil, am păreri, dar ele nu există decât pentru ea.

Dacă ea era nefericită, am fost şi eu nefericită pentru ea. La urma urmelor, afacerea asta nu este ca şi cum ai schimba maşinile. A plâns, iar eu am încercat să o consolez, vreau să spun că am încercat să o ajut să privească în propria ei inimă. Este tot ce se poate face. Doar dacă, în căsnicia cu Stuart, nu o fi apărut ceva oribil, ceea ce ea mă asigură că nu este cazul.

(p. 152-153)

The Porcupine

Vintage, Random House, London, 2009

Porcul spinos

Traducere de Mihai Moroiu

Editura Nemira & Co, 2007.

27

'The Porcupine' is Barnes's most sustained analysis of political turmoil and protest striating an obscured background of half-truths, self-deceptions, unspoken facts, and insincere protestations.

(Sebastian GROES & Peter CHILDS)

'The Porcupine' is a complex novel about the guilt of the accused and the accusers, the ideological fanaticism and the dangers of being trapped in dogma. It deals with the personal interpretations of recent events.

(Dimitrina KONDEVA)

Would they shoot him? Well, there were no bears in the ground. No, they probably wouldn't: they didn't have the guts. Or rather, they knew better than to make a martyr of him. Much better to discredit him. Which is what he wouldn't let them do. They would stage the trial their way, how it suited them, lying and cheating and fixing evidence, but maybe he'd have a few tricks for them too. He wasn't going to play the part allotted him. He had a different script in mind.

Nicolae. They shot him. On Christmas Day, too. Yes, but in hot blood, chased him from his palace, followed his helicopter, trailed his car, dragged him out before what they

Aveau de gând să-l împuşte? S-ar fi zis totuşi că nu-l ameninţa o asemenea primejdie. Nu, probabil că nu vor face una ca asta: pentru că nu aveau curajul. Sau, mai degrabă, pentru că erau destul de deştepţi ca să nu-l transforme în martir. Le venea mult mai bine să-l discrediteze. Exact ceea ce nu le va permite el să-i facă. Aveau să însceneze procesul după pofta lor, aşa cum le convenea mai bine, minţind şi înşelând şi aranjând dovezile; dar şi el le-ar putea pregăti câteva surprize. Şi nici prin cap nu-i trecea să joace rolul pe care i-l hărăziseră. Gândea un scenariu total diferit.

Nicolae. Pe el l-au împuşcat. În ziua de Crăciun, unde mai pui. Dar acolo fusese o turbare, îl alungaseră de la el din palat, îi urmăriseră elicopterul, apoi maşina, îl târâseră

laughably called a people's court, found him guilty of murdering 60,000 people, shot him, shot them both, Nicolae and Elena, just like that, nail down the vampire, that's what someone had said, nail down the vampire before the sun sets and he learns to fly again. That's what it had been, fear. It wasn't the people's rage, or whatever they called it for the western media, it was simple brown-trousered fear. Nail him down, quick, this is Rumania, thrust a stake through his heart, nail him down. Well, there are no bears in the ground.

And then almost the first thing they'd done in Bucharest afterwards was hold a fashion show. He'd seen it on television, tarts displaying their breasts and legs, and some woman designer sneering at Elena's dress sense, telling the world how the Conducator's wife had 'bad taste' and dismissing her style as 'classical peasant'. Petkanov remembered that phrase and its intonation. So this is where we are now, which is where we were before, with snooty bourgeois whores sneering at how the proletariat dressed. What did a man need clothes for? Only to keep warm and to hide his shame. You could always tell when a comrade was showing deviationist tendencies, he would be off to Italy for a shiny suit and come back looking like a gigolo or a pederast. Just like Comrade Prosecutor General Solinsky after his fraternal visit to Turin. Yes, that had

înaintea a ceea ce ei numiseră, cu tot ridicolul, un tribunal al poporului, găsindu-l vinovat de asasinarea a şaizeci de mii de oameni; şi l-au împuşcat, i-au împuşcat pe amândoi, pe Nicolae şi pe Elena, pur şi simplu, ţintuiţi vampirul, aşa strigase cineva, ţintuiţi vampirul înainte să apună soarele, altfel învaţă să zboare din nou. Asta fusese, frică. Şi nu furia poporului sau cum i-au mai zis ei pentru ziariştii din Apus, ci pur şi simplu doar frică, din aia de faci pe tine. Puneţi-l la pământ, repede, asta-i România, înfigeţi-i un par prin inimă şi ţintuiţi-l la pământ. Da, în cazul lui însă nu se arătau asemenea semne.

Şi, pe urmă, cam cel dintâi lucru pe care l-au făcut la Bucureşti a fost să organizeze o paradă a modei. Văzuse la televizor, putori care-şi expuneau ţâţele şi picioarele, şi nu ştiu ce femeie creatoare de modă îşi bătea joc de simţul estetic al Elenei, comunicând lumii întregi cum soţia Conducătorului a fost de „prost-gust", desfiinţând stilul ei vestimentar sub titulatura de „ţărănesc clasic". Petkanov ţinea bine minte expresia aceea, chiar şi intonaţia ei. Prin urmare, uite unde am ajuns acum, adică acolo unde ne aflam şi înainte, cu nişte curve burgheze îngâmfate care îşi râd de cum se îmbracă proletariatul. La ce-i trebuie hainele unui om? Doar ca să-i ţină de cald şi să-i ascundă ruşinea. Întotdeauna-ţi puteai da seama când un tovarăş avea tendinţe deviaţioniste: imediat pleca în Italia să-şi ia un

been an interesting little business. He was glad he had a memory for such things.

(pp 17-18)

costum lucios şi se întorcea de ziceai că-i gigolo sau pederast. Exact ca tovarăşul procuror general Solinski după vizita lui frăţească la Torino. Da, acela fusese un episod interesant. Se bucura că avea memorie bună pentru asemenea lucruri.

(p. 26-28)

Now, according to his wife, he was indulging his vanity again. His colleagues simply judged his appointment an enviable career move, one revealing in the courteous and enclosed lawyer a secret wish for television stardom. But then such people saw only Solinsky's outer life, and tended to assume that his inner existence must be equally well ordered. In fact, he oscillated constantly between different levels of anxiety, and his intermittent thrusts of decisiveness were intended to allay the fret and stew within him. If nations can behave like individuals, he was an individual who behaved like a nation: enduring decades of edgy submissiveness, then bursting into revolt, eager for fresh rhetoric and a renewed image of himself.

Acum, după părerea soţiei sale, se lăsa din nou purtat de vanitate. Colegii lui judecau numirea ca pe o simplă, şi de invidiat, promovare în carieră, genul care dezvăluie în avocatul curtenitor şi reţinut secreta sa năzuinţă către statutul de stea de televiziune. De fapt, asemenea oameni nu vedeau decât din exterior viaţa lui Solinski şi aveau tendinţa să presupună că şi în interior ar fi la fel de bine ordonată. În timp ce el chiar oscila permanent între diferite niveluri de anxietate, şi doar intermitentele sale izbucniri de fermitate îi mai domoleau neliniştea şi frământările profunde. Dacă naţiunile se puteau purta ca nişte persoane individuale, el era o persoană individuală care se comporta ca o naţiune: suporta decenii de grea supunere, apoi exploda, revoltat, dornic să-şi dobândească o retorică împrospătată şi o imagine înnoită în proprii săi ochi.

In prosecuting the former Head of State, Peter Solinsky was embarking on his most public form of self-definition. To newspaper columnists and TV commentators he represented the new order against the old, the future against the past, virtue against the vice; and when he spoke to the media he customarily invoked the national conscience, moral duty, his plan of easing truth like a dandelion leaf from between the teeth of lies. But in the background lay feelings he did not care to inspect very closely. They were to do with cleanliness, personal rather than symbolic; with the knowledge that his father was dying; and with the desire to force upon himself a maturity which mere time was failing to supply.

Odată cu urmărirea judiciară a fostului şef de stat, Petar Solonski se angajase în cea mai publică formă a definirii de sine. Pentru foiletoniştii din ziare şi comentatorii de televiziune el reprezenta noua ordine în contradicție cu cea veche, viitorul împotriva trecutului, virtutea împotriva viciului; iar când se adresa mediilor invoca de obicei conştiința națională, datoria morală, planul său de a scoate adevărul la iveală, aidoma unei frunze de păpădie, dintre colții minciunilor. Dar în culise existau sentimente pe care nu-şi dorea să le inspecteze mai de aproape. Ele aveau de-a face cu puritatea, mai degrabă personală decât simbolică; şi cu faptul că tatăl său era pe moarte; şi cu dorința de a atinge forțat stadiul unei maturități pe care timpul, singur, rămânea incapabil să o realizeze.

The post of prosecutor general had only become available after extensive public debate. Many had argued against a trial. Surely it was better for the nation to let bygones be bygones, and focus its energy on reconstruction? This would also be more prudent, as no-one could claim that Petkanov was the only guilty person in the country. How far through the nomenklatura, the Party, the security police, the regular police, the civilian informers, the magistracy and the military was guilt held to run? If there was to be justice, some argued, then it should be full justice, a proper accounting, since the select punishment of a few, let alone a single individual, was obvious

Postul de procuror general nu devenise disponibil decât după o largă dezbatere publică. Mulți ridicaseră argumente împotriva unui proces. Oare nu era mai bine pentru națiune să lase trecutul în pace şi să-şi concentreze energia asupra reconstrucției? Şi oricum ar fi fost mai prudent, cum nimeni nu putea pretinde că Petkanov a fost singurul vinovat din țară. Până unde ajungea vinovăția în rândurile nomenclaturii, ale Partidului, Securității şi Poliției, ale informatorilor civili, magistraților şi militarilor? Dacă se urmărea cu tot dinadinsul să se facă dreptate, susțineau unii, atunci trebuia să se meargă până la capăt, să

injustice. Yet how far was 'full justice' distinguishable from mere revenge?

Others pressed for what they called a 'moral trial', but as no nation in the history of the world had ever held one before, it was unclear what the thing might consist of, or what sort of evidence might be adduced. Besides, who had the right to judge, and did not the assertion of that right imply a sinister self-elevation? Surely God was the only person capable of presiding over a moral trial. Terrestrials were better off concerning themselves with who stole what from whom.

(pp 36-38)

dea fiecare socoteală, căci pedepsirea câtorva aleşi, ca să nu mai vorbim de pedepsirea unui singur om, ar fi o evidentă nedreptate. Şi totuşi, în ce fel se putea deosebi „dreptatea până la capăt” de simpla răzbunare?

Alții insistau să se facă ceea ce ei numeau un „proces moral”, dar cum nici o națiune din istoria lumii nu mai organizase aşa ceva până acum, nu era tocmai limpede în ce ar putea consta şi nici ce fel de mărturii ar trebui aduse. Apoi, cine avea dreptul să judece, şi nu cumva afirmarea acestui drept implica o autoevaluare sinistră? Era limpede că doar bunul Dumnezeu ar fi putut să conducă procesul moral. Muritorilor le stătea mult mai bine să se preocupe de cine ce furase şi de la cine.

(p. 51-53)

There had been a Revolution, of that there was no doubt; but the word was never used, not even in a qualified form, preceded by Velvet or Gentle. This country had the fullest sense of history, but also a great wariness of rhetoric. The high expectations of the last years refused to declare themselves in tall words. So instead of Revolution, people here spoke only of the Changes, and history was now divided into three quiet

AVUSESE LOC O REVOLUȚIE, nu încăpea îndoială; dar termenul respectiv nu era folosit niciodată, nici măcar într-o formă atenuată, urmat de precizarea „de catifea” sau „blândă”. Această țară avea cel mai deplin sentiment al istoriei, dar şi o mare circumspecție față de retorică. Marile speranțe ale ultimilor ani refuzau să se exprime în cuvinte mari, prin urmare, în loc de revoluție, oamenii vorbeau

parts: before the Changes, during the Changes, after the Changes. Look what had happened throughout history: Reformation, Counter-Reformation, Revolution, Counter-Revolution, Fascism, Anti-Fascism, Communism, Anti-Communism. Great movements, as by some law of physics, seemed to provoke an equal and opposite force. So people talked cautiously of the Changes, and this slight evasion made them feel a little safer: it was difficult to imagine something called the Counter-Changes or the Anti-Changes, and therefore such a reality might be avoidable too.

Meanwhile, slowly, discreetly, the monuments were coming down all over the city. There had been partial removals before, of course. One year, bronze Stalins had been purged at a whisper from Moscow. They had been taken from their plinths in the night and delivered to a patch of waste ground near the central marshalling yard, where they were lined up against a high wall as if awaiting the firing squad. For a few weeks two militiamen had guarded them, until it became clear that there was little popular desire to desecrate these effigies. So they were surrounded with barbed wire and left to fend for themselves, kept awake through the night by the hoot and moan of goods trains. Each spring the nettles grew a little

doar de Schimbări, iar istoria se împărțise acum în trei subdiviziuni cuminți: înainte de Schimbări, în timpul Schimbărilor, după Schimbări. Uitați-vă ce s-a petrecut de-a lungul întregii noastre istorii: reformă, contrareformă, revoluție, contrarevoluție, fascism, antifascism, comunism, anticomunism. Marile mişcări, ca şi cum s-ar afla sub influența unei legi oarecare a fizicii, creează o forță egală şi opusă. Oamenii discutau precaut despre Schimbări, iar această uşoară eschivă îi făcea să se simtă ceva mai în siguranță: ar fi fost dificil să-şi imagineze ceva care să poarte numele de contraschimbare sau antischimbare, prin urmare îşi permiteau să spere şi că ar putea să evite o asemenea realitate.

Între timp, lent şi discret, monumente coborau de pe soclu peste tot în oraş. Se desfăşuraseră cândva şi campanii limitate, desigur. Într-un an, Stalinii de bronz fuseseră înlăturați, urmare a unei şoapte de la Moscova. Statuile au fost date jos noaptea şi transportate pe un teren viran, în apropierea stației centrale de triaj, unde-au fost înşirate, sprijinite de un zid înalt, ca în aşteptarea unui pluton de execuție. Câteva săptămâni, chiar au fost păzite de doi milițieni, până când a înțeles toată lumea că poporul îşi dorea prea puțin să le pângărească. Prin urmare au fost împrejmuite cu sârmă ghimpată şi lăsate să se descurce singure, ținute să vegheze toată noaptea şuierele şi

higher, and bindweed made a fresh curling run up the inside leg of the booted war-leader. Occasionally an intruder with hammer and chisel would climb one of the shorter monuments and attempt to chip off a souvenir half-moustache; but drink or the inadequacy of the chisel always brought failure. The statues lingered on beside the marshalling yard, shiny in the rain and as undefeated as a memory.

Now Stalin had company. Brezhnev, who favoured bronze and granite postures in life, and now happily continued his existence as a statue. Lenin, with worker's cap and inspiringly raised arm, the fingers clasping holy writ. Next to him the nation's First Leader, who in a permanent gesture of political subservience loyally remained a metre or so shorter than the giants of Soviet Russia. And now comes Stoyo Petkanov, displaying himself in various guises: as partisan leader with pigskin sandals and peasant's blouse; as military commander with Stalinist knee-boots and general's ribbons; as world statesman with boxy, double-breasted suit and Order of Lenin in the buttonhole.

(pp 42-43)

gemetele garniturilor de marfă. Primăvară de primăvară, urzicile creşteau şi mai înalte, iar rochiţa rândunicii îşi trimitea spirale noi să se caţere pe pulpa războinicului în cizme. Rar se mai aventura în ascensiune vreun amator de suvenire, cu dalta şi ciocanul, ca să obţină o bucată de mustaţă, dar fie alcoolul, fie uneltele nepotrivite asigurau eşecul acţiunii. Şi statuile se lăfăiau în continuare lângă triaj, lucind în ploaie, tot atât de neînfrânte pe cât le era şi memoria.

Acum Stalin se bucura de companie. Brejnev care apreciase toată viaţa lui lucrările de bronz şi de granit, îşi continua fericit existenţa sub formă de statuie. Lenin, cu şapcă proletară şi braţul ridicat mobilizator, strângând între degete sfânta scriptură. Alături, Primul Conducător al naţiunii, care, într-un etern gest de slugărnicie politică, rămânea cam cu un metru mai scund decât giganţii Rusiei sovietice. Recent li se alăturase şi Stoio Petkanov, sub diverse înfăţişări: şef de partizani, cu opinci din piele de porc şi cămaşă ţărănească; comandant militar cu cizme până la genunchi, după moda stalinistă, şi stele de general; om de stat în costum pătrăţos, la două rânduri, cu panglica Ordinului Lenin prinsă la butonieră.

(p. 58-59)

Vera, Atanas, Stefan and Dimiter turned off the television and went out for a beer. They sat in a smoky café which had been a bookshop before the Changes.

'What do you think he'll get?'

'Takka-takka-takka.'

'No, they won't do that.'

The beers arrived. Silently, reverently, they raised their glasses and clunked them damply together. The past, the future, the end of things, the beginning of things. They each drank a serious first mouthful.

'So, anyone here feel purged?'

'Atanas, you're such a cynic.'

'Me? A cynic? I'm so uncynical I just wanted them to put him up against a wall and shoot him.'

'There had to be a trial. They couldn't just say, off you go, we'll pretend you're sick. That's what the Communists used to do.'

'It wasn't right, though, was it, the trial? What he's done to the country, you can't just put it in criminal terms. It should have been about more, about how he corrupted everything he touched. Everything we touch too. The land, the grass, the

VERA, ATANAS, STEFAN şi DIMITAR au închis televizorul şi au ieşit la o bere. S-au instalat într-o cafenea plină de fum, care fusese librărie înainte de Schimbări.

– Cât crezi că o să-i dea?

– Taca-taca-taca.

– Nu, n-au să-i facă asta.

Au sosit berile. Încet, cu reverenţă, şi-au ridicat paharele şi le-au ciocnit. Trecutul, viitorul, sfârşitul lucrurilor, începutul lucrurilor. Şi fiecare a băut cu sete.

– Aşa, se simte careva purificat?

– Atanas, eşti atât de cinic.

– Eu? Cinic? Sunt atât de lipsit de cinism, încât tot ce mi-am dorit era să-l pună la zid şi să-l împuşte.

– Trebuia să se facă un proces. Nu puteau să zică, pur şi simplu, hai, dispari, o să ne prefacem c-ai fost bolnav. Aşa obişnuiau să procedeze comuniştii.

– Dar procesul n-a fost corect, totuşi, nu-i aşa? Ceea ce au făcut ei ţării nu poate fi exprimat în termenii Codului Penal. Ar fi trebuit să se includă mult mai multe, despre cum a corupt tot ceea ce a atins. Tot ceea ce atingem şi noi.

stones. How he lied all the time, automatically, as a policy, as a reflex, and how he taught everyone else to. How people can't trust easily any more. How he corrupted even the words that come out of our mouths.'

'He didn't corrupt mine, the lying fucking shit-faced dog-eating bastard.'

'Atanas, I wish you'd be serious. Just once.'

'I thought that was part of it, Vera.'

'Part of what?'

'Freedom. Freedom not to be serious. Not ever again. Nor ever, ever, if you don't want to be. Isn't that my right, to be frivolous for the rest of my life if I want to be?'

'Atanas, you were just as frivolous before the Changes.'

'Then it was anti-social behavior. Hooliganism. Now it's my constitutional right.'

'Is this what we've been fighting for? Atanas's right to be frivolous?'

'Perhaps that's enough to be going on with for the moment.'

(pp 132-134)

Pământul, iarba, pietrele. Cum minţea automat, tot timpul, ca din reflex, ca o politică, şi cum i-a învăţat pe toţi ceilalţi să facă la fel. Cum oamenii şi-au pierdut încrederea. Aşa de uşor. Cum a corupt până şi cuvintele care ne ies din gură.

- Ba, pe-ale mele nu le-a corupt, lepădătura mincinoasă şi scârba netrebnică!

– Atanas, aş vrea să fii serios. Măcar acum.

– Am crezut că face parte din asta, Vera.

– Parte din ce?

- Din libertate. Libertatea de a nu mai fi serios. Niciodată, niciodată, dacă nu mai ai chef să fii serios. Nu este dreptul meu să fiu fluşturatic tot restul vieţii, dacă aşa am eu chef?

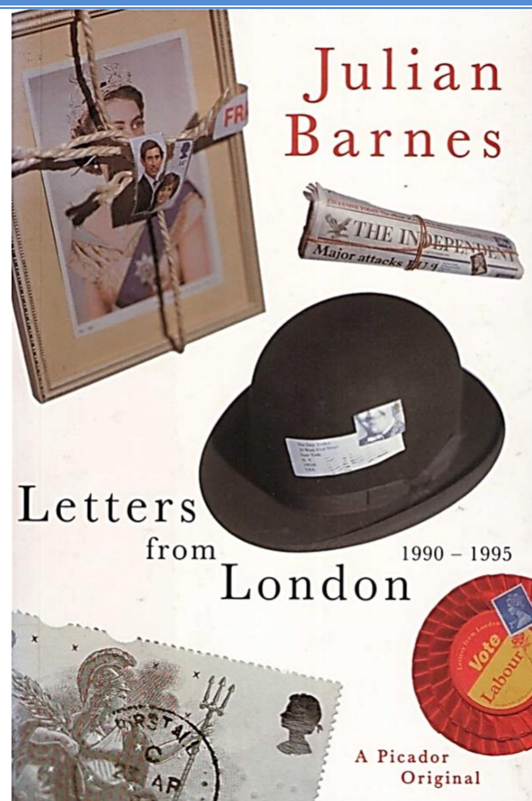
- Atanas, tu erai la fel de fluşturatic şi înainte de Schimbări.

- Atunci era considerat comportament antisocial. Huliganism. Acum este dreptul meu constituţional.

– Pentru asta am luptat? Pentru dreptul lui Atanas de a fi fluşturatic?

- Poate că, pentru moment, ne este suficient ca să putem merge mai departe.

(p. 171-173)

Letters from London

A Vintage International Original, 1995

Scrisori de la Londra

Traducere de Traian Bratu

Editura Nemira & Co, 2006.

37

Barnes shows an abiding interest in the past currents converging on Englishness and its contemporary currency in his lifetime.

(Sebastian GROES & Peter CHILDS)

"We're back in London again," Mallarmé wrote to his friend Henri Cazalis in 1863, "the country of the fake Rubens paintings." The poet's judgement doubtless indicates a wider Gallic prejudice of the time, but it's no mere catty hyperbole. A casual tramp through the average stately home will take you past walls hung with pictures still confidently identified as being by Raphael, Rubens, El Greco, Rembrandt, Caravaggio, and other masters. Were most of them entered at auction, they would suffer the gentle torture of politely vilifying qualifications – "school of," "style of," or the humiliating deletion of the painter's Christian name to denote uncertainty. It's not that the British are more naïve or more aesthetically dim than other races; it's simply that fackery follows wherever money leads (the Japanese taste for Impressionists and for the work of Bernard Buffet is doubtless inspiring contemporary forgers, while in Buenos Aires, for some reason, the favorite

„Ne-am întors din nou la Londra" – îi scria Mallarmé în 1863 prietenului său Henri Cazalis – „țara falsurilor după Rubens." Verdictul poetului este fără îndoială indiciul unei prejudecăți răspândite în mediul galic din epocă, dar nu este doar o hiperbolă malițioasă. În cursul unui tur ocazional printr-o reşedință impunătoare oarecare ți se vor perinda prin fața ochilor pereți întregi cu tablouri despre care se afirmă şi acum cu toată încrederea că sunt pictate de Raphael, Rubens, El Greco, Rembrandt, Caravaggio şi alți maeştri. Dacă ar fi scoase la licitație, majoritatea ar fi confruntate cu afrontul de a fi subiectul unor rezerve înjositoare exprimate politicos prin sintagmele „şcoala lui", „în stilul lui" sau prin umilitoarea radiere a numelui de botez al pictorului, toate semne de incertitudine. Că lucrurile stau aşa nu se datorează faptului că britanicii ar mai fi naivi sau mai puțin versați estetic decât alte popoare;

fakee is Guido Reni), and Britain has for many centuries run a financial surplus. Besides, an artist rarely produces at exactly the rate the market requires; spare capacity or spare cash is the usual condition. Sometimes this results in the artist breaking his back or his talent to accommodate the patron. Thus Canaletto was known to the Venetians as "the painter the English spoiled" (and it does seem unfair that for all his fecundity there is scarcely a Canaletto to be seen in his native city). More usually, the gap between creative output and market demand is met by a merry band of fakers. Gazing at the rows of bumped and blackened Old Masters that still adorn the Big House, with their crazy-paving glaze and shameless attribution, one is tempted to imagine the circumstances of these questionable purchases some two or more centuries ago. It makes a little Italian genre scene, a picturesque morality. The svelte young milord posts into town on the second leg of his Grand Tour, accompanied only by a wise old tutor and a bag of doubloons; he expresses ardent interest in the local artists, and perhaps the more famous ones from the larger cities; and before Milord has dusted off his hat the word has gone out to old Luigi round the corner to put a little extra age on that veritable masterpiece he bodged together the week before last.

pur şi simplu contrafacerile adulmecă urma banilor, iar timp de secole Marea Britanie a dispus de ei cu vârf şi îndesat (pasiunea japonezilor pentru impresionişti şi pentru lucrările lui Bernard Buffet îi inspiră fără îndoială pe falsificatorii contemporani, în timp ce la Buenos Aires, din motive obscure, obiectul favorit al contrafacerilor este opera lui Guido Reni). În plus, un artist rareori produce exact în ritmul cerut de piață. Lipsa de tablouri sau lipsa de bani este starea obişnuită a pieței. Uneori ea face ca artistul să muncească pe brânci, distrugându-şi fie constituția fizică, fie talentul dat de Dumnezeu, pentru a face pe placul clienților. Astfel, Canaletto era cunoscut venețienilor drept „pictorul răsfățat de englezi" (şi pare nedrept că, în ciuda fecundității sale ieşite din comun, abia dacă mai găseşti un Canaletto în oraşul lui de baştină). Mult mai uzual este ca o gaşcă veselă de falsificatori să arunce un pod peste falia dintre producția artistică şi cererea pieței. Uitându-te într-o mare reşedință de tipul celei descrise mai sus la rândurile de tablouri scorojite şi înnegrite de fum ale unor vechi maeştri, cu verniurile lor menite să acopere crăpăturile şi cu etichetele lor eronate, eşti tentat să-ți imaginezi circumstanțele în care au fost cumpărate aceste obiecte dubioase, în urmă cu două sau mai multe secole. Exercițiul acesta reînvie atmosfera unei scene de *commedia dell'arte*, a unei farse pitoreşti. Tânărul şi zveltul milord soseşte în oraş

cu poştalionul în cadrul celei de a doua etape a Marelui Tur prin Italia, însoţit doar de un bătrân preceptor înţelept şi de un sac cu dubloni; tânărul îşi exprimă interesul înflăcărat pentru artiştii locali şi, poate, pentru cei cu un renume mai sonor din urbele mai mari; şi, înainte ca milord să fi apucat să-şi scuture praful de pe pălărie, bătrânul Luigi de după colţ a şi primit veste să pună ceva patină pe veritabila capodoperă pe care a mâzgâlit-o cu două săptămâni în urmă.

So London is the natural home for an exhibition on this subject. "Fake? The Art of Deception" at the British Museum is a most enticing show, and various to the point of being higgledy-piggledy: it takes in paintings and sculpture, books and manuscripts, furniture, jewelry, pottery, stamps, coins, newspapers, cutlery, and torture instruments; it covers every civilization whose artifacts have attracted collectors and, therefore, fakers. It also serves as a wry example of curatorial economy, or how to make a silk purse out of a sow's ear. For where does this disgraced Dürer drawing, this dubious vellum miniature of Columbus landing in America, this dud "seventeenth-century" Turkish carpet come from? Why, from the British Museum, the British Library, the Victoria and Albert Museum. What was shamefully consigned to the deepest vaults is now back on display, and the conned experts of yesteryear blush - or perhaps chuckle - from their graves.

Acesta este motivul pentru care Londra este locul natural pentru o expoziţie consacrată acestui subiect. *Fals? Arta fraudei* de la British Museum este o expoziţie extrem de seducătoare şi atât de eclectică încât riscă să fie haotică: se ocupă de tablouri şi sculpturi, cărţi şi manuscrise, mobilă, bijuterii, ceramică, timbre, monede, ziare, tacâmuri şi instrumente de tortură; cuprinde fiecare civilizaţie ale cărei artefacte au atras interesul colecţionarilor şi, în consecinţă, pe cel al falsificatorilor. Este, de asemenea, o pildă ironică pentru principiile economice ale unui custode sau cum poţi face din coadă de câine sită de mătase. Căci de unde provine acest desen dizgraţios de Dürer, această dubioasă miniatură pe pergament înfăţişând sosirea lui Columb în America, acest fals covor turcesc din „secolul al XVII-lea"? Bineînţeles, de la British Museum, British Library sau Victoria and Albert Museum. Ceea ce fusese expediat cu un

(*Fake!* pp 22-23)

sentiment de ruşine în ungherele cele mai întunecate de la subsol este din nou expus, iar experții păcăliți de mai an roşesc, sau poate chicotesc, în mormintele lor.

(*Fals!*, p. 49-51)

I was once waiting for a plane at Heathrow, sitting in one of those bland pieces of space designed to turn the anxious into docile, processible units. Opposite me, an equally characterless passenger funnel began to disgorge arrivals from a Swissair flight. Some businessmen, a few tanned sporters of upmarket leisure wear, and then about two dozen inhabitants of the nineteenth century: a squire in noisy tweeds, a bishop in full fig, two lushly draped satiny ladies, a masher with velvet jacket and waxed mustaches, another gentleman of the cloth in black stockings. They moved with the assurance of the previous century, their carry-on luggage of finest Victorian leather. Silver-topped cane or three-decker novel to hand, they ignored both the twentieth-century surroundings and the twentieth-century disbelieving gaze. It felt like a moment of Carrollian hallucination. But reality's explanation proved both

Mă aflam într-o bună zi în aşteptarea unui avion pe aeroportul Heathrow, într-unul din acele spații terne, concepute să transforme persoanele anxioase în unități docile şi uşor manipulabile. În fața mea, un culoar la fel de anost a început, la un moment dat, să reverse în sală pasagerii sosiți la bordul unei curse Swissair. Câțiva oameni de afaceri, câțiva turişti bronzați exhibând haine lejere şi țipător de scumpe şi apoi vreo douăzeci de locuitori ai secolului al XIX-lea: un moşier într-un sacou de tweed în culori stridente, un episcop în odăjdii, două doamne în luxoase rochii satinate, un fante cu jachetă de catifea şi mustăți cerate, alt prelat purtând ciorapi negri până la genunchi. Îşi purtau bagajele victoriene din cea mai fină piele de vițel cu dezinvoltura proprie secolului trecut. Cu mânerul de argint al bastonului sau cu un roman gros la

simpler and more interesting: here were members of the Sherlock Holmes Society of London returning from an outing to the Reichenbach Falls.

Nobody pointed, nobody mocked, no bustle was goosed. The british rather enjoy their reputation as a people poised between formality and eccentricity, and this applies not just to players but also to airport spectators: the fact that a whole bunch of these Victorian oddities existed confirmed their legitimacy. When playing the fool, there is safety in numbers. During Evelyn Waugh's time as an Oxford undergraduate in the twenties, there was a society called the Hysteron-Proteron Club. Its members, he recalled in *A little Learning*, "put themselves to great discomfort by living a day in reverse, getting up in evening dress, drinking whisky, smoking cigars and playing cards, then at ten o'clock dining backwards starting with savouries and ending with soup." Today's less decadent undergraduates might instead join the Oxford Stunt factory, whose members jump off suspension bridges while attached to large rubber bands, or roar down the Cresta Run in washing-up bowls while smoking a hookah.

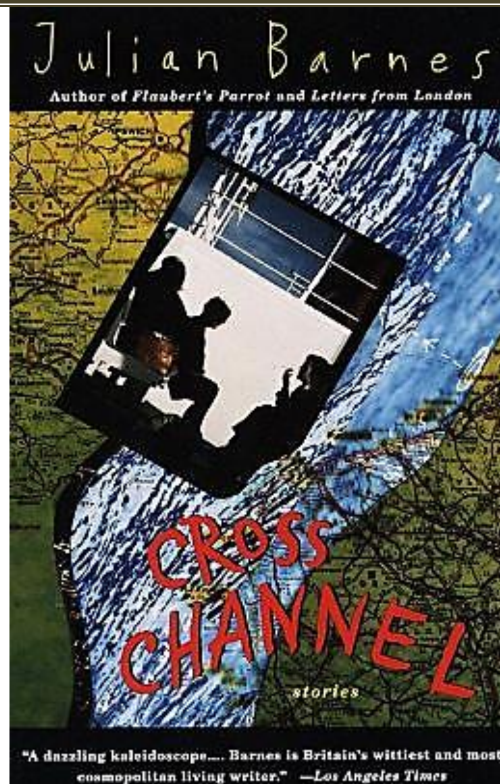
îndemână, puțin le păsa de ambianța secolului XX sau de privirile uimite ale acestuia. Te puteai crede într-o scenă halucinantă de Lewis Carroll. Explicația a fost mai simplă, dar şi mai interesantă; erau membrii Societății Sherlock Holmes din Londra, care se întorceau dintr-o excursie la cascada din Reichenbach.

Nimeni nu i-a arătat cu degetul, nimeni nu i-a luat în derâdere, nimeni n-a pipăit obraznic turnura rochiilor demodate. Britanicii se mândresc cu reputația lor de popor aşezat între convenții şi excentricitate. Lucrul acesta se aplică nu numai actorilor, ci şi spectatorilor ocazionali dintr-un aeroport: faptul că o şleahtă întreagă de excentrici victorieni putea exista, le confirma pur şi simplu legitimitatea. Când te dai în spectacol, e bine însă să o faci în grupuri cât mai mari. Pe când Evelyn Waugh studia, în anii douăzeci, la Oxford, exista o societate numită Clubul Hysteron-Proteron. Membrii societății, îşi aminteşte Waugh în *Puțină învățătură*, „se supuneau benevol supliciului de a inversa ordinea activităților zilnice. În zorii zilei se îmbrăcau în ținută de seară, beau whisky, fumau țigări de foi si jucau cărți, la ora 10 dimineața se aşezau la masă pentru cina care li se servea în ordine inversă, astfel încât se încheia cu supa." Studenții de astăzi, mai puțin decadenți, au în schimb posibilitatea să devină membrii Fabricii de acrobații de la Oxford, care sar de pe poduri

(*Year of the Maze*, pp 73-74)

suspendate în chingi de elastic sau gonesc la vale, în albii de rufe şi trăgând din narghilea, pe toboganul de gheață de la Cresta Run.

(*Anul Labirintului,* p. 131-132)

Cross Channel

Vintage, Random House, London, 2009

Café au lait

Traducere de Mihai Moroiu

Editura Nemira & Co, 2005.

44

Barnes's nostalgia for the old channel crossing is more than just the old fartery he acknowledges; it is an insistence that France remains different. […] In this brave new Europe, one might miss the sense of national borders, with guards and passport checks and money to change, along with some inconvenience and disequilibrium, of travelling on the continent in the old days. Only where there are frontiers can thoughtful people cross them, intellectually and culturally.

(Merritt MOSELEY)

The cure of Pavilly was enthusiastic in his faith, protective of his flock, and privately disappointed with the tolerant wordliness of his bishop. The cure was ten years younger than the century, and had been a seminarist during the heretical and blasphemous events of Ménilmontant; later, he had experienced joyful relief at the trial of 1832 and the breaking-up of the sect. Although his current parishioners had little understanding of the intricacies of Saint-Simonisme – not even the pretentious Mlle Delisle, who had once received a letter from Mme Sand – the priest found it useful in his sermons to allude to the *Nouveau Christianisme* and to the diabolic behavior of the followers of Enfantin. They provided him with helpful and chastening examples of the ubiquity of evil. He was not one of those who, in their observation of the world,

PREOTUL din PAVILLY se arăta înflăcărat în credința lui, ocrotitor față de turma sa şi, în intimitate, dezamăgit de înclinația spre laicizare tolerantă a episcopului său. Preotul era cu zece ani mai tânăr decât secolul şi fusese seminarist în timpul evenimentelor eretice şi profanatoare de la Ménilmontant; mai târziu, trăise momente de bucurie şi de uşurare la procesul din 1832, urmat de risipirea sectei. Deşi enoriaşii actuali ştiau prea puține despre complexitatea saint-simonismului – nici măcar pretențioasa Mlle Delisle, care odinioară primise o scrisoare de la Mme Sand – preotul găsea că este util să facă aluzie în predicile sale la *Nouveau Christianisme* şi la comportamentul diabolic al partizanilor lui Enfantin. Aceştia îi puneau la dispoziție exemple utile şi pilduitoare despre omniprezența răului. El nu făcea parte

confused ignorance with purity of spirit; he knew that temptations were put on earth to strengthen true belief. But he also knew that some, when faced with temptation, would endanger their souls and fall; and in his private solitude he anguished for those sinners, both present and future.

As the Rouen and Le Havre Railway began to scrabble its north-westerly curve from Le Houlme towards Barentin, as the encampments moved nearer, as livestock began to go missing, as the devil's army drew nearer, the cure of Pavilly became troubled.

(p26)

dintre aceia care, observând lumea, confundau ignoranța cu puritatea spirituală; ştia că ispitele fuseseră aduse pe lume pentru a întări adevărata credință. Dar mai ştia şi că unii, ajunşi în fața ispitei, îşi pun în primejdie sufletele şi cad; iar în solitudinea lui suferea din cauza acestor păcătoşi, prezenți ca şi viitori.

Pe măsură ce calea ferată Rouen-Le Havre prindea să-şi croiască traiectoria curbă spre nord – vest, de la Le Houlme spre Barentin, iar taberele se apropiau, vitele începeau să dispară şi armata diavolului îşi făcea tot mai acut simțită prezența, preotul din Pavilly era din ce în ce mai cuprins de îngrijorare.

(p.64-65)

The French party made their way back to the first huts of the shanty village.

'So we have not been attacked by banditti?' Achille observed.

'Not yet,' replied his wife.

'Nor robbed by gypsies?'

'No.'

'Not bitten by a plague of locusts?'

GRUPUL DE FRANCEZI s-a întors la primele barăci ale satului sărăcăcios.

— Prin urmare nu am fost atacați de *banditti*? a spus Achille.

– Nu încă, a răspuns soția lui.

– Nici jefuiți de țigani?

– Nu.

– Nici muşcați de un roi de lăcuste?

'Not exactly.'
'Nor seen the Pyramid slaves whipped?'
She struck him skittishly on the arm, and he smiled.
The navvy who had been soaping his lurcher was gone.
'Those dogs are trained to kill our game,' complained Charlea-André. 'Two of them can take down a fully grown sheep, they say.'
But Dr Achille's good humour could not be shifted. 'There are enough rabbits in our country. I would exchange a railway for a few rabbits.'

Yorkey Tom was sitting on the same hard little chair as before, warming his newly shaven chin in the sun. The short pipe clamped in the corner of his mouth pointed nearly to the vertical, and his eyes appeared tight shut. Cautiously, the French party re-examined this ferocious consumer of beef, this lusty scavenger. The ganger had adopted nothing of the French way of dressing. He wore a velvet square-tailed coat, a scarlet plush waistcoat patterned with small black spots, and corduroy breeches held by a keather strap at the waist with further straps at the knee, below which swelling calves descended to a pair of thick high-low boots. Beside him, upon a stool, lay a white felt hat with the brim turned up. He appeared exotic yet sturdy, a strange but commonsensical beast. He was also quite content to be observed, for the eyelid

– Nu a fost cazul.
– Nici nu i-am văzut biciuiți pe sclavii de la piramide?
Ea l-a lovit peste braț cu cochetărie, iar el a zâmbit.
Muncitorul care-şi săpunea câinele dispăruse.
– Câinii ăştia au fost dresați să ne omoare vânatul, s-a plâns Charles-André. Doi sunt în stare să pună jos o oaie, se zice.
Dar buna dispoziție a doctorului Achille nu era uşor de schimbat.
– Avem destui iepuri în țară. Merită să dăm câțiva în schimbul unei căi ferate
Yorkey Tom şedea pe acelaşi scăunel tare, ca mai devreme, încălzindu-şi la soare bărbia proaspăt rasă. Pipa scurtă din colțul gurii se ridicase aproape vertical, iar el părea să-şi țină ochii strâns închişi. Grupul francez l-a cercetat din nou cu precauție pe acest feroce consumator de carne de vacă, robust hoitar. Brigadierul nu adoptase nimic din stilul vestimentar francez. Purta o haină de catifea, cu pulpane dreptunghiulare, o vestă din pluş stacojiu cu picouri negre şi nădragi din catifea reiată, ținuți de o bandă de piele pe mijloc, cu alte benzi de piele la genunchi, sub care o zonă evazată cobora spre o pereche de bocanci groşi. Alături, pe un taburet, se afla o pălărie albă din fetru, cu borul întors. Omul avea un aer exotic, dar puternic, un animal straniu, dar înzestrat cu o judecată sănătoasă. Şi

he kept quarter-open to guard his hat also gave him a view of these gawping frog-eaters.

They were at least politely keeping their distance. He had been in France for the best part of five years, and during that time he had been poked and prodded, gazed at and spat upon; dogs had been set on him and local bullies had mistakenly shown a desire to try their strength. Against this, he had also been applauded, bussed, embraced, fed and fêted. In many parts the local Frenchies regarded the excavations as a kind of free entertainment, and the English navvies would sometimes respond by putting on a show of how hard they could work. Ginger Billy, who had taken a Frenchwoman to wife for a couple of years on the Paris and Rouen, would translate their varied expressions of amazement, which Yorkey Tom and his gang took pleasure in provoking. They were kings of their work, and they knew so. It took a year to harden up a healthy English farm labourer into a navvy, and the transformation was even greater for a French spindle-shank who ate only bread, vegetables and fruit, who needed frequent rest and a supply of kerchiefs to mop his poor face.

Now the French party's attention was distracted by an argument from the neighbouring shanty. The old witch was heaving at one of the thick strings which disappeared into the

evident îi făcea plăcere să fie contemplat, studiindu-i pe sub pleoapa întredeschisă pe acei broscari nătângi, desigur în timp ce îşi păzea pălăria.

Bine cel puţin că erau politicoşi şi păstrau distanţa. În ultimii cinci ani petrecuse mult timp în Franţa, unde a fost înghiontit şi împuns, cercetat şi scuipat; ba, au asmuţit şi câinii asupra lui, iar voinicii locului chiar au făcut greşeala să-şi măsoare puterile cu el. Apoi a fost aplaudat, sărutat, îmbrăţişat, hrănit şi sărbătorit. Prin multe zone, populaţia considera excavaţiile un soi de distracţie gratis, iar brigadierii englezi organizau demonstraţii, să le arate cât erau în stare să muncească. Ginger Billy, care se însurase cu o franţuzoaică, doar pentru vreo doi ani, când erau pe Paris -Rouen, le traducea, lui Yorkey Tom şi băieţilor lui, numeroasele manifestări de uluire pe care le provocau, cu mare plăcere. Erau stăpâni absoluţi asupra muncii lor şi o ştiau prea bine. Aveai nevoie de un an să căleşti un agricultor englez zdravăn şi să scoţi din el un brigadier, şi treaba asta dura mult mai mult în cazul unui francez cu picioare de păianjen, care nu mânca decât pâine, legume şi fructe, care avea nevoie de pauze dese şi de o rezervă de batiste ca să-şi şteargă faţa lui slăbănoagă.

Apoi atenţia grupului de francezi a fost atrasă de cearta dintr-o baracă învecinată. Vrăjitoarea aceea bătrână trăgea de una din sforile ei groase, care dispărea în clisa scârboasă

mire and filth of her stock-pot. Beside her stood a growling, bearded giant, suspiciously checking the hieroglyph on the end of the cable. Up came a joint of submerged meat, the string piercing its centre. The crone tossed it on to a plate and added a wedge of bread. The hairy navvy now transferred his suspicion from the label to the viand. In its few hours under the guardianship of the old woman, it seemed to have lost some of its shape, much of its colour, and all of its identity. The giant began to berate her, though whether for her cooking or for her lack of honesty it was impossible to tell; though both parties were English, their bellowing and screeching were conducted in the excluding *lingua franca* of the encampments.

Still smiling at this comedy, the French party returned to their carriage.

(pp 35-37)

din oala de supă. Lângă ea stătea în picioare un uriaş bărbos, bombănind şi cercetând cu neîncredere hieroglifele de la capătul sforii, când din oală a ieşit la iveală o halcă de carne, prinsă de sfoară pe undeva prin mijlocul ei. Vrăjitoarea a aruncat-o imediat pe o farfurie şi a adăugat o coajă de pâine. Feroviarul bărbos şi-a transferat neîncrederea asupra delicatesei, aproape lipsite de formă, de culoare şi de identitate. Şi a început să o mustre pe femeie, dar era imposibil de ghicit pentru ce. Deşi amândoi erau englezi, urlau exclusiv în *lingua franca* a taberelor.

Zâmbind încă, francezii s-au întors la trăsura lor.

(p. 75-77)

LET ME MAKE IT CLEAR that I never attend literary conferences. I know that they're held in *art deco* hotels close to legendary museums; that sessions on the future of the novel are conducted with *Kameradschaft*, *brio* and *bonhomie*; that the impromptu friendships always endure; and that after the work

SĂ STABILIM FOARTE LIMPEDE că eu nu particip niciodată la conferințe literare. Ştiu cum sunt organizate în hoteluri *art deco* din apropierea unor muzee legendare; ştiu că sesiunile despre viitorul romanului sunt dirijate în atmosferă de *Kameradshaft*, *brio* şi *bonhomie*; că prieteniile

is done you may savour hard liquor, soft drugs and a fair slither of sex. Taxi drivers in Frankfurt are said to dislike the annual Book fair because literary folk, instead of being shuttled to prostitutes like respectable members of other convening professions, prefer to stay in their hotels and fuck one another. I also know that literary conferences are held in mafia-built blocks whose air-conditioning throbs with typhoid, tetanus and diphtheria; that the organizers are international snobs seeking local tax write-offs; that delegates covet the free air-ticket and the chance to bore their rivals in several different languages simultaneously; that in the presumed democracy of art everyone acknowledges and consequently resents their place in the true hierarchy; and that not a single novelist, poet, essayist or even journalist has ever left that mafia hotel a better writer than he or she entered it. I know all this, as I say, because I have never attended a single literary conference.

My replies are sent on postcards free of my own address: 'Sorry, no'; 'Don't do conferences'; 'Regret travelling elsewhere in the world'; and so on. The operating line of my reply to French invitations was not perfected for some years.

impromptu sunt întotdeauna de durată; şi că, după ce se încheie munca, poţi savura băuturi tari, droguri slabe şi partide de sex. Se spune că şoferii de taxi din Frankfurt nu se dau în vânt după târgul de carte anual, din cauză că literaţii, în loc să se lase conduşi de prostituate, ca membrii respectabili ai altor profesii care se întâlnesc aici, preferă să stea la ei în hotel şi să şi-o tragă unii altora. Mai ştiu că aceste conferinţe literare se ţin în blocuri construite de mafioţi, clădiri ale căror sisteme de aer condiţionat colcăie de febră tifoidă, tetanus şi difterie; că organizatorii sunt snobi internţionali în căutare de scutiri de taxe locale; că delegaţii râvnesc la biletul de transport aerian gratuit şi la şansa de a-şi plictisi rivalii simultan în mai multe limbi diferite; că în presupusa democraţie a artelor, fiecare acceptă şi prin urmare respinge locul ocupat în adevărata ierarhie; şi mai ştiu că nici măcar un singur romancier, poet, eseist sau chiar jurnalist nu a ieşit din hotelul acela al mafiei un mai bun scriitor decât atunci când a intrat acolo. Ştiu toate acestea pentru că, după cum spuneam, nu am participat niciodată nici măcar la o conferinţă literară.

Răspunsurile mi le trimit pe cărţi poştale, pe care nu este menţionată şi adresa mea: „Îmi pare rău, nu." „Nu merg la conferinţe." „Regret, dar călătoresc într-o altă parte a lumii." Şi aşa mai departe. Nu am reuşit să desăvârşesc

Eventually it became:'Je regrette que je ne suis pas conférencier ni de temperament ni d'aptitude…' I was rather pleased with this: if I pleaded mere incapacity it might be read as modesty, and if I pleaded temperamental unsuitability alone, conditions might be improved until it would be too difficult for me to refuse. This way I had rendered myself invulnerable to any comeback.

(pp 115-116)

fraza introductivă a răspunsului meu pentru invitațiile franceze decât după mulți ani. În cele din urmă, a căpătat următoarea formă: *Je regrette que je ne suis conférencier ni de tempérament ni d'aptitude*… Eram foarte mulțumit de formulare: dacă aş fi pledat simpla incapacitate, s-ar fi putut interpreta drept modestie, iar dacă aş fi susținut doar nepotrivirea temperamentală, condițiile ar fi putut fi îmbunătățite până la nivelul la care mi-ar fi fost prea greu să refuz. În felul acesta, mă imunizam la orice fel de revenire.

(p. 167-168)

I told them a story to illustrate what I meant by Gallic charm. I once appeared on 'Apostrophes', the television book programme, with a French novelist who had written the autobiography of his cat. He was a well known writer who had unhooked several domestic literary prized. When the host asked him about the composition of his latest work, he replied, 'I did not write the book, my cat wrote the book'. This response irritated the host, who began attacking the novelist. 'I did not write the book', he replied every time, a Gauloise

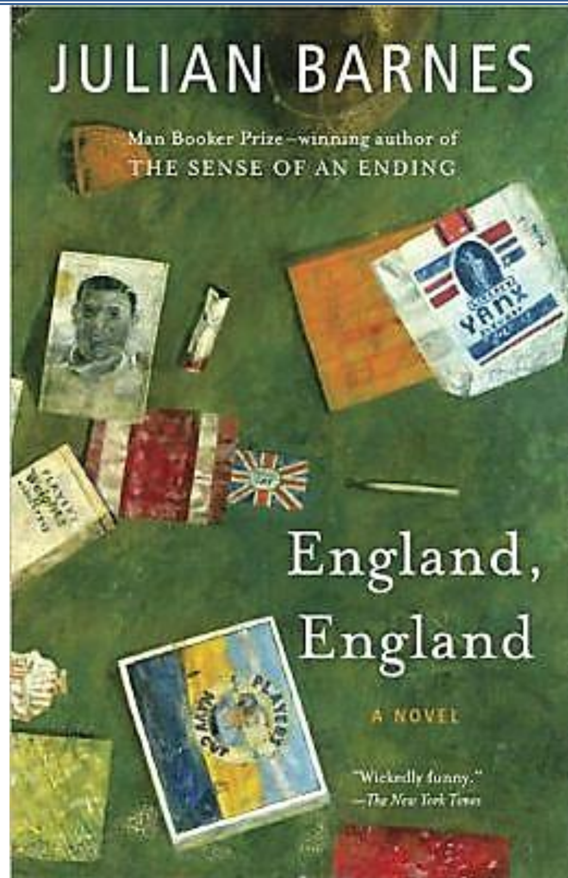
Apoi le-am relatat o istorie menită să ilustreze ce înțelegeam eu prin farmec galic. Am apărut odată în *Apostrophes*, programul de televiziune dedicat cărții, împreună cu un romancier francez care scrisese autobiografia propriei sale pisici. Era un scriitor cunoscut, distins cu premii literare naționale. Când gazda emisiunii l-a întrebat despre alcătuirea ultimei sale opere, replica a fost: „Nu eu, ci pisica mea a scris cartea”. Acest răspuns a iritat realizatorul, care a trecut la atac. „Nu eu am scris cartea”,

smokescreening his white polo-necked sweater and mustachioed smile. 'My cat wrote the book.' We all chuckled at this example of whimsical provocation.

(pp 125-126)

venea de fiecare dată răspunsul scriitorului cu pulover alb sport, cu guler răsfrânt, zâmbind pe sub mustață, învăluit în fum de Gauloise. „Pisica mea a scris cartea." Am râs cu toții, o bună mostră de provocare excentrică.

(p. 180)

England, England

Vintage, Random House, London, 2012

Anglia, Anglia

Traducere de Cornelia Bucur

Editura Nemira & Co, 2006.

53

Julian Barnes's 'England, England' (1998) invokes a non-existent tradition of fiction that represents the emotional mythology of Englishness while Barnes is known for his Francophile affiliations. The novel presents us with a fictional Theme Park that distils national images and myths, run by an entrepreneur who treats England and Englishness as products for tourists. […] *Barnes's novel draws us with great delicacy toward the possibility that there is an authentic emotion among those who share a sense of belonging and a memory of the lost county.*

(Richard BRADFORD)

THE PRINTOUT OF JEFF'S SURVEY was laid before Sir Jack on his Battle Table. Potential purchasers of Quality Leisure in twenty-five countries had been asked to list six characteristics, virtues or quintessences which the word England suggested to them. They were not being asked to free-associate; there was no pressure of time on the respondents, no preselected multiple choice. 'If we're giving people what they want,' Sir Jack had insisted, 'then we should at least have the humility to find out what might be.' Citizens of the world therefore told Sir Jack in an unprejudiced way what in their view the Fifty Quintessences of Englishness were:

1. ROYAL FAMILY

REZULTATELE STUDIULUI LUI JEFFREY stăteau întinse dinaintea lui Sir Jack, pe Masa de Campanie. Potențialilor clienți ai Destinderii de Calitate din douăzeci şi cinci de țări li se ceruse să enumere şase calități, virtuți sau trăsături esențiale sugerate de cuvântul Anglia. Nu era un exercițiu de asocieri libere; nu li se impusese o limită de timp pentru răspunsuri şi nu li se dăduse o listă de soluții posibile.

– Dacă e să le oferim oamenilor ceea ce vor, insistase Sir Jack, atunci putem măcar să dăm dovadă de suficientă modestie, încât să aflăm ce e aceea.

Ca urmare, cetățenii lumii îi comunicaseră în mod liber consimțit care credeau că sunt cele cincizeci de caracteristici esențiale ale lumii engleze:

1. FAMILIA REGALĂ

2. BIG BEN / HOUSES OF PARLIAMENT
3. MANCHESTER UNITED FOOTBALL CLUB
4. CLASS SYSTEM
5. PUBS
6. A ROBIN IN THE SNOW
7. ROBIN HOOD AND HIS MERRIE MEN
8. CRICKET
9. WHITE CLIFFS OF DOVER
10. IMPERIALISM
11. UNION JACK
12. SNOBBERY
13. GOD SAVE THE KING / QUEEN
14. BBC
15. WEST END
16. TIMES NEWSPAPER
17. SHAKESPEARE
18. THATCHED COTTAGES
19. CUP OF TEA / DEVONSHIRE CREAM TEA
20. STONEHENGE
21. PHLEGM / STIFF UPPER LIP
22. SHOPPING
23. MARMALADE
24. BEEFEATERS / TOWER OF LONDON
25. LONDON TAXIS

2. BIG BEN / PARLAMENTUL
3. CLUBUL DE FOTBAL MANCHESTER UNITED
4. SISTEMUL SOCIAL ÎMPĂRȚIT ÎN CLASE
5. CÂRCIUMILE
6. UN PRIGOR ÎN ZĂPADĂ
7. ROBIN HOOD ŞI HAIDUCII LUI
8. CRICKETUL
9. FALEZELE ALBE DE LA DOVER
10. IMPERIALISMUL
11. DRAPELUL BRITANIC
12. SNOBISMUL
13. GOD SAVE THE QUEEN / KING
14. BBC
15. WEST END
16. ZIARUL *TIMES*
17. SHAKESPEARE
18. CASELE CU ACOPERIŞ DE STUF
19. O CEAŞCĂ DE CEAI / CEAIUL CU LAPTE DEVONSHIRE
20. STONEHENGE
21. FLEGMA / CAPUL SUS
22. CUMPĂRĂTURILE
23. MARMELADA
24. GĂRZILE BEEFEATERS / TURNUL LONDREI
25. TAXIURILE LONDONEZE

26. BOWLER HAT
27. TV CLASSIC SERIALS
28. OXFORD / CAMBRIDGE
29. HARRODS
30. DOUBLE-DECKER / RED BUSES
31. HYPOCRISY
32. GARDENING
33. PERFIDY / UNTRUSTWORTHINESS
34. HALF-TIMBERING
35. HOMOSEXUALITY
36. ALICE IN WONDERLAND
37. WINSTON CHURCHILL
38. MARKS & SPENCER
39. BATTLE OF BRITAIN
40. FRANCIS DRAKE
41. TROOPING THE COLOUR
42. WHINGEING
43. QUEEN VICTORIA
44. BREAKFAST
45. BEER / WARM BEER
46. EMOTIONAL FRIGIDITY
47. WEMBLEY STADIUM
48. FLAGELLATION / PUBLIC SCHOOLS
49. NOT WASHING / BAD UNDERWEAR
50. MAGNA CARTA

26. MELONUL
27. SERIALELE TV CLASICE
28. OXFORD / CAMBRIDGE
29. HARRODS
30. AUTOBUZELE CU ETAJ / AUTOBUZELE ROŞII
31. IPOCRIZIA
32. GRĂDINĂRITUL
33. PERFIDIA / NU SUNT DEMNI DE ÎNCREDERE
34. CASELE CU SCHELET DE LEMN
35. HOMOSEXUALITATEA
36. *ALICE ÎN ȚARA MINUNILOR*
37. WINSTON CHURCHILL
38. MARKS & SPENCER
39. BĂTĂLIA PENTRU ANGLIA
40. FRANCIS DRAKE
41. SCHIMBAREA GĂRZII
42. VĂICĂREALA
43. REGINA VICTORIA
44. MICUL DEJUN
45. BEREA / BEREA CALDĂ
46. FRIGIDITATEA EMOȚIONALĂ
47. STADIONUL WEMBLEY
48. FLAGELAREA / ŞCOLILE PUBLICE
49. NESPĂLAREA / LENJERIA MURDARĂ
50. MAGNA CARTA

Jeff watched Sir Jack's expression move between wise self-congratulations and acid dismay as he worked through the list. Then a fleshy hand dismissed him, and Jeff knew the bitterness of the messenger.

Alone, Sir Jack considered the printout again. It frankly deteriorated towards the end. He crossed off items he judged the result of faulty polling technique and pondered the rest. Many had been correctly foreseen: there would be no shortage of shopping and thatched cottages serving Devonshire cream teas on the Island. Gardening, breakfast, taxis, double-deckers: those were all useful endorsements. A Robin in the Snow: where had that come from? All those Christmas cards, perhaps. The Magna Carta was currently being translated into decent English. *The Times* newspaper was no doubt easily acquired; Beefeaters would be fattened up, and the White Cliffs of Dover relocated without much linguistic wrenching to what had previously been Whitecliff Bay. Big Ben, the Battle of Britain, Robin Hood, Stonehenge: couldn't be simpler.

(pp 83-85)

Jeff urmări expresia lui Sir Jack trecând de la autoaprecierea înțeleaptă la mirarea acră şi înapoi, pe măsură ce parcurgea lista. Apoi o mână cărnoasă îl concedie, iar Jeff cunoscu amărăciunea solului.

Rămas singur, Sir Jack reveni la foile de hârtie. Sincer vorbind, spre sfârşit se cam subția. Tăie ceea ce considera a fi rezultatul tehnicilor de chestionare greşit aplicate, meditând la restul. Multe dintre răspunsuri fuseseră anticipate corect: de pe insulă nu vor lipsi magazinele şi casele cu acoperiş de stuf, unde se va servi ceai Devonshire, cu lapte. Grădinăritul, micul dejun, taxiurile, autobuzele cu etaj: toate erau adăugiri utile. Un prigor în zăpadă: ăsta de unde mai apăruse? Probabil toate felicitările alea de Crăciun. Magna Carta era în curs de traducere într-o engleză decentă. Ziarul *Times* va fi uşor de achiziționat, fără îndoială; gărzile Beefeaters trebuiau puse la îngrăşat, iar falezele albe din Dover mutate, fără prea mari eforturi lingvistice, în ceea ce fusese până nu demult Golful Whitecliff. Big Ben, Bătălia pentru Anglia, Robin Hood şi Stonehenge nu puteau fi mai simple.

(p. 120-123)

Old England had progressively shed power, territory, wealth, influence and population. Old England was to be compared disadvantageously to some backward province of Portugal or Turkey. Old England had cut its own throat and was lying in the gutter beneath a spectral gas-light, its only function as a dissuative example to others. From Dowager to Down-and-Out, as a *Times* headline had sneeringly put it. Old England had lost its history, and therefore – since memory is identity – had lost all sense of itself.

But there was another way of looking at things, and future historians, whatever their prejudice, would no doubt agree on identifying two distinct periods. The first began with the establishment of the Island Project, and had lasted for as long as Old England – to adopt the term for convenience – had attempted to compete with England, England. This was a time of vertiginous decline for the mainland. The tourist-based economy collapsed; speculators destroyed the currency; the departure of the Royal Family made expatriation fashionable among gentry; while the country's best housing stock was bought as second homes by continental Europeans. A resurgent Scotland purchased large tracts of land down to the old northern industrial cities; even Wales paid to expand into Shropshire and Herefordshire.

Vechea Anglie îşi pierduse treptat puterea, teritoriile, bogăţia, influenţa şi populaţia. Vechea Anglie trebuia comparată defavorabil cu câte o provincie mai înapoiată a Portugaliei sau a Turciei. Vechea Anglie îşi retezase singură beregata şi zăcea acum la rigolă, sub lumina spectrală a lămpii cu gaz, singura funcţie rămasă pentru ea fiind aceea de exemplu descurajant pentru alţii. De la Moştenitori la Dezmoşteniţi, după cum formulase batjocoritor un titlu din *Times*. Vechea Anglie îşi pierduse istoria şi, prin urmare – dat fiind că memoria ne dă identitatea – îşi pierduse simţul propriei existenţe.

Dar lucrurile puteau fi privite şi dintr-o altă perspectivă, iar istoricii viitorului, oricare vor fi prejudecăţile lor, vor cădea de acord fără îndoială asupra existenţei a două perioade. Prima începea cu naşterea Proiectului Insulei şi durase atâta vreme cât Vechea Anglie – pentru a folosi termenul de convenienţă – încercase să concureze cu Anglia, Anglia. Fusese o perioadă de declin vertiginos pentru ţară. Economia bazată pe turism se prăbuşise; speculatorii ruinaseră moneda; plecarea familiei regale adusese la modă expatrierea printre membrii claselor înalte; iar cele mai bune case englezeşti fuseseră cumpărate de europeni de pe continent ca locuinţe de vacanţă. Scoţia, revigorată, achiziţionase porţiuni mari de teren până la

After various attempts at rescue, Europe declined to throw good money after bad. There were some who saw a conspiracy in Europe's attitude to a nation which had once contested the primacy of the continent; there was talk of historical revenge. It was rumoured that during a secret dinner at the Elysée the presidents of France, Germany and Italy had raised their glasses to the words, 'It is not only necessary to succeed, it is necessary that others fail.' And if this were not true, there were enough documents leaking from Brussels and Strasbourg to confirm that many high officials regarded Old England less as a suitable case for emergency funding than as an economic and moral lesson: it should be portrayed as a wastrel nation and allowed to continue in free-fall as a disciplinary example to the overgreedy within other countries. Symbolic punishments were also introduced: the Greenwich meridian was replaced by Paris Mean Time; on maps the English Channel became the French Sleeve.

(pp 251-252)

marile oraşe industriale din nord; chiar şi Țara Galilor plătise pentru a se extinde în Shropshire şi Herefordshire.

După mai multe încercări de a o salva, Europa se săturase să arunce banii pe fereastră. Erau unii care vedeau în atitudinea Europei o conspirație împotriva unei țări care concurase odată la supremația continentului; se vorbea despre răzbunarea istoriei. Se zvonea că, după o cină secretă ținută la Elysée, preşedinții Franței, al Germaniei şi al Italiei închinaseră paharul cu formula: „Nu trebuie numai să câştigi, trebuie şi ca alții să piardă." Şi, dacă faptul nu se petrecuse cu adevărat, de la Bruxelles şi Strasbourg se scurgeau suficiente informații care să confirme că mulți înalți funcționari considerau vechea Anglie mai puțin ca pe un caz de urgentă finanțare, cât ca pe o lecție economică şi morală: trebuia prezentată ca o națiune de risipitori şi lăsată să îşi continue căderea liberă ca pildă pentru cei prea lacomi din alte țări. Fuseseră, de asemenea, introduse penalizări simbolice: Meridianul Greenwich fusese înlocuit cu Ora medie a Parisului, iar pe hărți, Canalul Englez devenise Mâneca Franceză.

(p. 349-350)

The world began to forget that 'England' had ever meant anything except England, England, a false memory which the

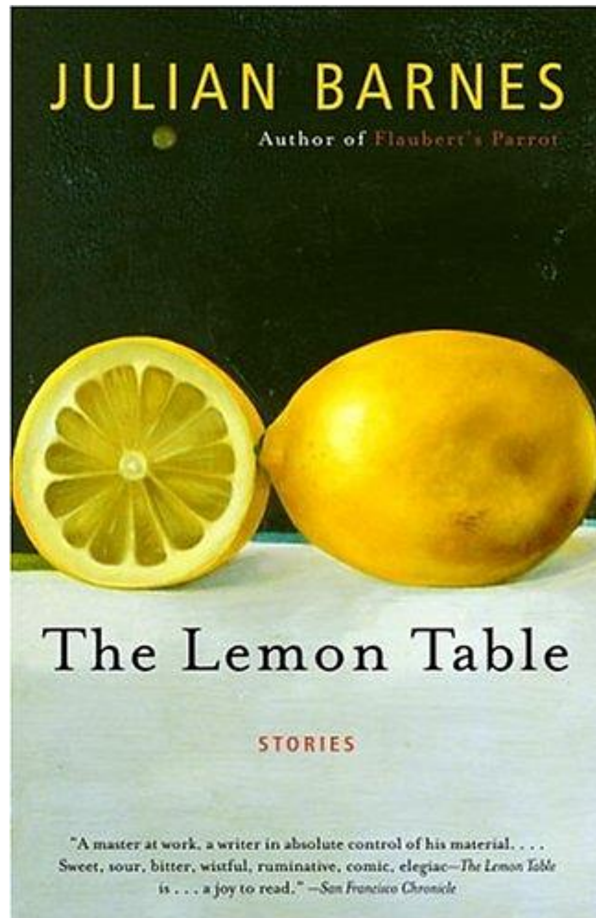
Lumea începu să uite că „Anglia" mai însemnase vreodată şi altceva decât Anglia, Anglia, falsă amintire pe

Island worked to reinforce; while those who remained in Anglia began to forget about the world beyond. Poverty ensued, of course; though the word meant less in the absence of comparisons. If poverty did not entail malnutrition or ill health, then it was not so much poverty as voluntary austerity. Those in search of traditional vanities were still free to emigrate. Anglians also discarded much of the communications technology that had once seemed indispensable. A new chic applied to fountain-pens and letter-writing, to family evenings round the wireless and dialing 'O' for Operator; then such fashionable habits acquired authentic strength. Cities dwindled; mass transit systems were abandoned, though a few steam trains still ran; horses bossed the streets. Coal was dug again, and the kingdom asserted their differences; new dialects emerged, based on the new separations.

(pp 253-254)

care Insula făcea tot ce îi stătea în putinţă să o încurajeze, în timp ce aceia care rămăseseră în Anglia începeau să uite lumea din afară. Desigur, îşi făcuse apariţia şi sărăcia; dar cuvântul avea o semnificaţie mai puţin dramatică în lipsa termenilor de comparaţie. Dacă nu aducea cu sine malnutriţia sau boala, sărăcia nu mai era sărăcie, ci austeritate voluntară. Cei care căutau încă valorile vane, tradiţionale aveau libertatea să emigreze. Locuitorii Albionului se lipseau, de asemenea, de cea mai mare parte a tehnologiei comunicaţiilor, care li se păruse odată indispensabilă. Stilourile şi scrisorile redeveniră şic, la fel şi serile în familie în jurul aparatului de radio, sau zeroul format pentru centralistă; astfel de obiceiuri la modă căpătau o forţă a autenticităţii. Oraşele se micşorau; sistemele de transport în masă tindeau spre abandon, cu doar câteva locomotive cu abur aflate încă în funcţiune; caii puseră stăpânire pe străzi. Se revigorau exploatările de cărbune, iar regatele îşi afirmau trăsăturile definitorii; pe baza noilor linii de demarcaţie apărură dialecte noi.

(p. 352-353)

The Lemon Table

Vintage, Random House, London, 2011

Tristeţi de lămâie (povestiri)

Traducere de Mihai Moroiu

Editura Nemira & Co, 2005.

In 'The Lemon Table' (2004) Julian Barnes talks through his stories about living at a pensionable age and the sense of dread before an unknowable future. […] Sex, ageing and death, laced with miscommunication, deception and humiliation, overhang almost all the stories.

(Peter CHILDS)

14 January 1989

Dear Julian,

(Yes! Old Winstanley), Please forgive more senile garrulity. Also state of handwriting, which would shame Nanny.

Fascinating telly of lion-cubs trying to eat porc-épic (why épic? – Larousse says corruption of porcospino which is obvious but why not épine instead of épic?). I am not really attracted to the hedgehog – I had cattle grid at my cottage into which hedgehogs constantly fell. I found lifting them out by hand was the simplest way, but they are verminridden and have inexpressive eyes, rather mean.

Foolish and senile of me to go on about your children when you say you have none. Please forgive. Of course you make things up in your stories.

14 ianuarie 1989

DRAGĂ JULIAN,

(Da! Bătrâna Winstanley), Te rog să ierți încă o repriză de vorbărie senilă. Şi caligrafia, de care guvernanta noastră s-ar ruşina, categoric.

Fascinantă emisiune la TV cu un pui de leu care încerca să mănânce un *porc-épic* [Porc țepos (n. tr.)] (de ce *épic*? – Larousse spune că e vorba de o alterare de la *porcospino*, care este evident, dar de ce s-a ajuns la *épic* în loc de *épine*?). Nu mă simt cu adevărat atrasă de arici – în fața casei mele exista un grătar pentru a evita accesul vitelor, în care mereu cădeau arici. Cel mai simplu era să-i scot cu mâna, dar aricii sunt plini de paraziți şi au ochi inexpresivi … cam cruzi.

Stupid şi senil din partea mea să te tot întreb despre copii, când tu îmi spui că nu ai nici unul. Te rog să mă ierți. Sigur că inventezi întâmplările din povestirile tale.

As I am eighty-four and still have an excellent memory I know it is inevitable that coincidences should occur, e.g. parrots, French scholars, etc. But then the Famous Art Person. And a month ago, I learned that my great-niece Hortense Barret is to go to university to read agricultural science. (We had Forestry in our day. Did you have Foresters? Earnest young men with leather patches on their elbows who lived in colonies near Parks Road and went off together for Field Work?) So the same week I am reading a book about hydrangeas and learn that the Hortensia may have been named after a young woman called Hortense Barret who went on the Bougainville expedition with the botanist Commerson. Enquiries reveal that there were however many generations between them, in and out of marriage, names changing, but the line was direct. What do you make of that? And why had I chosen to read a book about hydrangeas? I own neither pot-plant nor window-box nowadays. So you see, one can't attribute all this to Great Age and Good memory. It is as if a Mind from outside – not my own unconscious mind – were saying, 'Take note of this: we have our eyes upon you.' I am agnostic, I may say, though could accept the hypothesis of a 'guide' or 'surveillant', even a Guardian Angel.

Am optzeci şi patru de ani şi dispun încă de o memorie excelentă, de aceea ştiu că este inevitabil să nu apară coincidenţe, de exemplu papagali, savanţi francezi etc. Şi apoi Faimosul Artist. Iar acum o lună, am aflat că nepoata mea Hortense Barret urmează să se înscrie la universitate, ca să studieze ştiinţe agricole. (Noi aveam silvicultură pe vremea noastră. Voi aveaţi silvicultori? Tineri hotărâţi, cu apărători de piele la coate, care trăiau în colonii, aproape de Drumul Parcului, şi plecau împreună la Munci Practice?) Exact în aceeaşi săptămână am citit o carte despre *bougainvillea* [*Hydranges hortensia*, denumirea în limba latină (n.tr.)] şi am aflat că această floare a fost probabil botezată astfel după o tânără doamnă, Hortense Barret, care a participat la expediţia din Insula Bougainville, alături de botanistul Commerson. Desigur, au existat multe generaţii între ele, provenite sau nu din mariaje, cu sau fără schimbare de nume, dar descendenţa este directă. Ce mai înţelegi din toate astea? Şi de ce am ales să citesc o carte despre *hydranges hortensia*? În momentul de faţă nu mai avem flori nici în vază, nici în jardinieră. Prin urmare, vezi, nu se pot pune toate astea pe seama vârstei înaintate sau memoriei bune. Este ca şi cum o Minte din afară – şi nu propria mea minte ostenită – ar spune: „Atenţie, suntem cu ochii pe tine." Eu sunt agnostică, recunosc, deşi aş putea

If so, what about it? I am only telling you that I get this impression of a constant dig-in-the-ribs. 'Watch it!' and this I find of signal use to me. May not be your pigeon at all. To me it provides evidence of educational intent from Higher Mind. How is it done? Search me!

As I am on the psychic belt I notice how evolution in the understanding of the Mind is progressing almost at the speed of technology: ectoplasm as much dated as rushlights.

Mrs Galloway – she of the fridge lock and the green spirites – 'passed on' as the Warden likes to say. Everything passes here. Pass the marmalade, she passed such a remark, Did it Pass? They ask one another of their troublesome bowel movements. What do you think will happen to the little green flashes, I asked one dinner-time. Ds & Ms considered topic and eventually concluded that they probably passes on too.

Amitiés, sentiments distingués, etc.,
Sylvia W.

accepta ipoteza unei „călăuze" sau a unui „supraveghetor", chiar şi a unui Înger Păzitor.

Şi chiar dacă o fi aşa… Îți spun doar că am impresia unui permanent ghiont-în-coaste. „Păzea!" Consider că e un semnal pentru mine. S-ar putea să nu te intereseze. Dar mie îmi oferă dovada că Mintea Superioară are intenția să mă educe. Cum se întâmplă asta? Habar n-am!

De aici, de pe centura paranormală, observ cum evoluția înțelegerii acestei Minți înaintează aproape cu viteza tehnologiei: o ectoplasmă la fel de bătrână ca o candelă.

Doamna Galloway – cea cu lacătul pe frigider şi luminițele verzi – „a trecut în neființă", după cum îi place să spună Administratoarei. Totul trece aici. Şi marmelada trece de la unul la altul. Şi nemulțumirile trec. A trecut? Se întreabă ei, mişcându-se din ce în ce mai greoi. Ce credeți că se va întâmpla cu luminițele verzi, m-am interesat în mijlocul unei cine. Surzii şi nebunii au cântărit subiectul şi în cele din urmă au tras concluzia că, probabil, au trecut şi ele în neființă.

Amitiés, sentiments distingués etc.
Sylvia W.

17 January 1989

I suppose, if you are Mad, and you die, & there is an Explanation waiting, they have to make you unmad first before you can understand it. Or do you think being Mad is just another veil of consciousness around our present world which has nothing to do with any other one?

Do not conclude from Cathedral postcard that I have stopped Thinking own Thoughts. 'Vegetable Mould and Earthworms' in all probability. But perhaps not.

S.W.

19 January 1989

So Mr Novelist Barnes,

If I asked you 'What is life?', you would probably reply, in so many words, that it is all just a coincidence.

So, the question remains, What sort of coincidence?

S. W.

(*Knowing French*, pp 155 – 157)

17 ianuarie 1989

PRESUPUN CĂ, dacă eşti Nebun şi mori şi există o Explicație care te aşteaptă, trebuie să te scoată mai întâi din starea de nebunie, ca să poți să o înțelegi. Sau crezi probabil că a fi Nebun nu înseamnă decât un alt văl al conştiinței în jurul lumii noastre actuale, care nu are nimic de-a face cu vreun altul?

Să nu tragi concluzia, din cartea poştală cu imaginea Catedralei, că am încetat să gândesc gândurile mele proprii. *Pământ de flori şi râme*, după toate probabilitățile. Dar poate că nu.

S.W.

19 ianuarie 1989

PRIN URMARE, domnule romancier Barnes,

Dacă ar fi să te întreb: „Ce este viața?”, ai răspunde, probabil, că totul nu este decât o coincidență.

Prin urmare, întrebarea rămâne: „Ce fel de coincidență?”

S.W.

(*Să vorbim franțuzeşte*, p. 188 – 191)

One feeling at least grows stronger in me with each year that passes – a longing to see the cranes. At this time of the year I stand on the hill and watch the sky. Today they did not come. There were only wild geese. Geese would be beautiful if cranes did not exist.

A young man from a newspaper helped me pass the time. We talked of Homer, we talked of jazz. He was unaware that my music had been used in The Jazz Singer. At times, the ignorance of the young excites me. Such ignorance is a kind of silence.

Slyly, after two hours, he asked about new compositions. I smiled. He asked about the Eighth symphony. I compared music to the wings of a butterfly. He said that critics had complained that I was 'written out'. I smiled. He said that some – not himself, of course – had accused me of shirking my duties while in receipt of a government pension. He asked when exactly would my new symphony be finished? I smiled no more.

'It is you who are keeping me from finishing it,' I replied, and rang the bell to have him shown out.

I wanted to tell him that when I was a young composer I had once scored a piece for two clarinets and two bassoons.

EXISTĂ CEL PUȚIN un sentiment care creşte în mine cu fiecare an ce trece – o dorință nestăvilită de a vedea cocorii. La această vreme a anului stau pe deal şi urmăresc cerul. Astăzi nu au apărut. Au fost numai gâşte sălbatice. Gâştele ar fi splendide dacă nu ar exista cocorii.

UN TÎNĂR DE LA UN ZIAR mi-a ținut companie. Am discutat despre Homer, am discutat despre jazz. Nu ştia că muzica mea fusese folosită în *Cântărețul de jazz*. Uneori, ignoranța celor tineri mă stârneşte. O asemenea ignoranță este un soi de linişte.

Viclean, după două ore, m-a întrebat despre noile compoziții. Am zâmbit. S-a interesat despre Simfonia a VIII-a. Eu am făcut o comparație între muzică şi aripile unui future. Criticii se plâng că aş fi „la capătul scrisului”, mi-a spus el atunci. Am zâmbit. Unii – desigur, nu şi el – m-au acuzat că mă eschivez de la îndatoririle mele de beneficiar al unei pensii guvernamentale. M-a întrebat când anume va fi gata noua mea simfonie. Zâmbetul mi s-a şters.

– Tu eşti cel care mă împiedică să o scriu, i-am replicat, sunând clopoțelul ca să fie condus la plecare.

Aş fi vrut să-i spun că, pe când eram doar un tânăr compozitor, am scris o piesă pentru două clarinete şi două

This represented an act of considerable optimism on my part, since ay the time there were only two bassoonists in the country, and one of them was consumptive.

The young are on the way up. My natural enemies! You want to be a father figure to them and they don’t give a damn. Perhaps with reason. Naturally the artist is misunderstood. That is normal, and after a while becomes familiar. I merely repeat, and insist: misunderstand me correctly.

A letter from K. in Paris. He is worried about tempo markings. He must have my confirmation. He must have a metronome marking for the Allegro. He wants to know if *doppo piu lento* at letter K in the second movement applies only for three bars. I reply, Maestro K., I do not wish to oppose your intentions. In the end - forgive me if I sound confident - one may express the truth in more than one way.

I remember my talk with N. about Beethoven. N. was of the opinion that when the wheels of time have made a further turn, the best symphonies of Mozart will still be there, whereas those of Beethoven will have fallen by the wayside. This is

contrabasuri. Un act de mare optimism din partea mea, de vreme ce atunci nu existau decât doi contrabasişti în ţară, dintre care unul era atins de tuberculoză.

TINERII SUNT ÎN ASCENSIUNE. Inamicii mei naturali! Vrei să fii pentru ei ca un tată, iar lor nici că le pasă. Pe bună dreptate, poate.

În mod normal, artistul este neînţeles. E firesc, iar după o vreme devine familiar. Eu nu fac decât să repet şi să insist: *neînţelegeţi-mă* corect.

O SCRISOARE DE LA K., aflat la Paris. Este îngrijorat din cauza marcajelor de tempo. Trebuie să-i dau confirmarea mea. Trebuie să aibă un marcaj de metronom pentru *allegro*. Vrea să ştie dacă *doppo piu lento* de la litera K în mişcarea a doua se aplică numai pentru trei măsuri. Îi răspund: „Maestre K., nu vreau să mă opun intenţiilor tale. Până la urmă – iartă-mă dacă par încrezător – adevărul se poate exprima în mai multe feluri.”

ÎMI AMINTESC convorbirea mea cu N. despre Beethoven. N. era de părere că, atunci când roata timpului se va fi întors încă odată, cele mai bune simfonii ale lui Mozart se vor afla încă la locul lor, pe când cele ale lui Beethoven vor rămâne la marginea drumului. Un caz tipic

typical of the differences between us. I do not have the same feelings for N. as I have for Busoni and Stenhammar.

It is reported that Mr Stravinsky considers my craftsmanship to be poor. I take this to be the greatest compliment I have received in the whole of my long life! Mr Stravisky is one of those composers who swings back and forth between Bach and the latest modern fashions. But technique in music is not learned at school with blackboards and easels. In that respect Mr I.S. is at the top of the class. But when one compares my symphonies with his stillborn affectations …

A French critic, seeking to loathe my Third symphony, quoted Gounod: 'Only God composes in C major.' Precisely.

Mahler and I once discussed composition. For him, the symphony must be like the world and contain everything. I replied that the essence of a symphony is form; it is the severity of style and the profound logic that creates the inner connection between motifs.

al diferențelor dintre noi. Nu am aceleaşi sentimente față de N. ca față de Busoni şi Stenhammar.

SE RELATEAZĂ că domnul Stravinsky consideră măiestria mea de valoare modestă. Cel mai mare compliment care mi-a fost făcut în întreaga mea lungă viață! Domnul Stravinsky este unul dintre compozitorii care pendulează înainte şi înapoi între Bach şi cele mai noi tendințe ale modernității. Dar tehnica muzicală nu se învață la şcoală, pe tabla neagră sau pe suportul unei partituri. În privința asta, domnul I.S. se plasează în fruntea detaşamentului. Şi dacă va compara cineva simfoniile mele cu falsitățile lui născute moarte…

UN CRITIC FRANCEZ, care mă detestă, l-a citat pe Gounod, evident referindu-se la Simfonia a III-a compusă de mine: „Numai Dumnezeu compune în do major.” Exact.

MAHLER ŞI CU MINE discutam odată despre compoziție. Pentru el, simfonia trebuie să fie o replică a lumii şi să conțină totul. I-am replicat că esența simfoniei este forma; severitatea stilului şi logica profundă sunt cele care creează conexiunea internă dintre motive.

When music is literature, it is bad literature. Music begins where words cease. What happens when music ceases? Silence. All the other arts aspire to the condition of music. What does music aspire to? Silence. In that case, I have succeeded. I am now as famous for my long silence as I have been for my music.

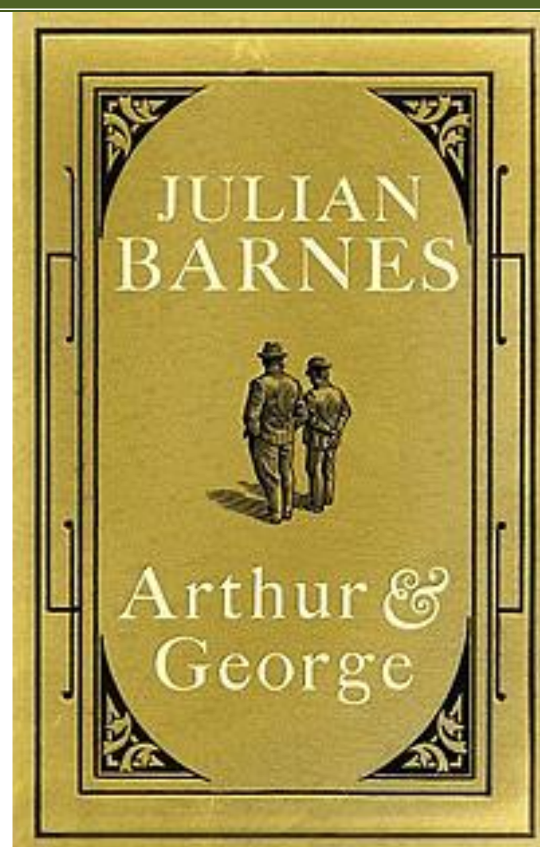
Of course, I could still compose trifles. A birthday intermezzo for the new wife of cousin S., whose pedaling is not as secure as she imagines. I could answer the call of the state, the petitions of a dozen villages with a flag to hang out. But that would be pretence. My journey is nearly complete. Even my enemies, who loathe my music, admit that it has logic to it. The logic of music leads eventually to silence.

(*The Silence*, pp 203-205)

CÂND MUZICA ESTE LITERATURĂ, este literatură proastă. Muzica începe acolo unde se termină cuvintele. Ce se întâmplă când muzica încetează? Linişte. Toate celelalte arte aspiră spre condiția muzicii. Spre ce aspiră muzica? Linişte. În acest caz, eu am reuşit. Sunt acum la fel de faimos pentru îndelungata mea tăcere, pe cât am fost pentru muzică.

Desigur, aş putea încă să compun mărunțişuri. Un intermezzo cu prilejul zilei de naştere a noii soții a vărului S., a cărui opțiune nu este atât de sigură pe cât îşi imaginează ea. Aş putea să răspund chemării statului, petițiilor unei duzini de cătune care au un drapel de arborat. Dar asta nu ar fi decât prefăcătorie. Călătoria mea este aproape terminată. Chiar şi inamicii mei, care îmi detestă muzica, recunosc că este o logică în ea. Logica muzicii duce în cele din urmă la linişte.

(*Liniştea*, p. 241-244)

Arthur & George

Vintage, Random House, London, 2012

Arthur & George

Traducere de Virgil Stanciu

Editura Nemira & Co, 2007.

'Arthur & George' embodies the novelist's continuing fascination with the shifting nature of creeds regarding the world-to-come in a modern, post-Darwinian world. The novel explores the complex interior life – and spiritual journey – of Sir Arthur Conan Doyle, most famous as the creator of Sherlock Holmes.

(Andrew TATE)

Arthur

A child wants to see. It always begins like this, and it began like this then. A child wanted to see.

He was able to walk, and could reach up to a door handle. He did this with nothing that could be called a purpose, merely the instinctive tourism of infancy. A door was there to be pushed; he walked in, stopped, looked. There was nobody to observe him; he turned and walked away, carefully shutting the door behind him.

What he saw there became his first memory. A small boy, a room, a bed, closed curtains leaking afternoon light. By the time he came to describe it publicly, sixty years had passed. How many internal retellings had smoothed and adjusted the plain words he finally used? Doubtless it still seemed as clear as on the day itself. The door, the room, the light, the bed, and what was on the bed: a 'white, waxen thing'.

ARTHUR

Copilul vrea să vadă. Aşa începe întotdeauna şi tot aşa a început atunci. Un copil voia să vadă.

Învăţase să umble şi ajungea deja la clanţa uşii. Făcea asta fără un scop anume, doar din instinctul de explorare al copilăriei. Era acolo o uşă ce trebuia împinsă; intră, se opri, privi. Nu-l observa nimeni; se răsuci pe călcâie şi plecă, închizând cu grijă uşa.

Ceea ce văzuse acolo a devenit prima sa amintire. Un băieţel, o odăiţă, un pat, perdele trase prin care se strecura lumina după-amiezii. Până să facă publică descrierea acelei scene aveau să treacă şaizeci de ani. Câte reformulări interne netezeseră şi ajustaseră cuvintele întrebuinţate în varianta finală? Fără îndoială, totul părea la fel de clar ca în ziua când percepuse scena. Uşa, camera, lumina, patul şi ceea ce se afla pe pat: „un obiect alb, palid ca ceara."

A small boy and a corpse: such encounters would not have been so rare in the Edinburgh of his time. High mortality rates and cramped circumstances made for early learning. The household was Catholic, and the boy that of Arthur's grandmother, one Katherine Pack. Perhaps the door had been deliberately left ajar. There might have been a desire to impress upon the child the horror of death; or, more optimistically, to show him that death was nothing to be feared. Grandmother's soul had clearly flown up to Heaven, leaving behind only the sloughed husk of her body. The boy wants to see? Then let the boy see.

An encounter in a curtained room. A small boy and a corpse. A grandchild who, by the acquisition of memory, had just stopped being a thing, and a grandmother who, by losing those attributes the child was developing, had returned to that state. The small boy stared; and over half a century later the adult man was still staring. Quite what a 'thing' amounted to – or, to put it more exactly, quite what happened when the tremendous change took place, leaving only a 'thing' behind – was to become of central importance to Arthur.

George

George does not have a first memory, and by the time anyone suggests that it might be normal to have one, it is too late. He has no recollection obviously preceding all others – not of

Un băiețel şi un cadavru: asemenea întâlniri nu erau, probabil, foarte rare în Edinburghul de atunci. Învățai de timpuriu, din cauza ratei ridicate a mortalității şi înghesuielii. Căminul aparținea unei familii catolice, iar trupul era al bunicii lui Arthur, o Katherine Pack. E posibil ca uşa să fi fost lăsată întredeschisă dinadins. Poate existase intenția de a-i arăta copilului ce oribilă e moartea, sau, într-o variantă mai optimistă, de a-i demonstra că nu are de ce să se teamă de ea. Era limpede că sufletul bunicii se înălțase la ceruri, lepădând coaja trupului. Băiatul vrea să vadă? Să vadă, atunci.

O întâlnire într-o încăpere cu perdelele trase. Un băiețel şi un cadavru. Un nepoțel care, dobândind prima amintire, încetase a mai fi un simplu obiect şi o bunicuță care, pierzând tocmai atributele ce înmugureau în copil, revenise la starea de obiect. Băiețelul privise lung şi acum, după mai bine de o jumătate de veac, omul matur continua să stea cu privirile ațintite. Ce anume însemna un „obiect" ca acela – sau, mai precis, ce fenomen survenise ca să se petreacă teribila schimbare, care lăsase în urmă un simplu „obiect" – avea să devină o problemă centrală pentru Arthur.

GEORGE

George nu posedă o primă amintire şi, până să-i sugereze cineva că ar fi, poate, normal să aibă una, este prea târziu. Nu are nici o amintire indiscutabil anterioară tuturor

being picked up, cuddled, laughed at or chastised. He has an awareness of once having been an only child, and a knowledge that there is now Horace as well, but no primal sense of being disturbingly presented with a brother, no expulsion from paradise. Neither a first sight, nor a first smell: whether of a scented mother or a carbolic maid-of-all-work.

He is a shy, earnest boy, acute at sensing the expectations of others. At times he feels he is letting his parents down: a dutiful child should remember being cared for from the first. Yet his parents never rebuke him for this inadequacy. And while other children might make good the lack – might forcibly install a mother's doting face or a father's supporting arm in their memories – George does not do so. For a start, he lacks imagination. Whether he has never had one, or whether its growth has been stunted by some parental act, is a question for a branch of psychological science which has not yet been devised. George is fully capable of following the inventions of others – the stories of Noah's Ark, David and Goliath, the Journey of the Magi – but has little such capacity himself.

He does not feel guilty about this, since his parents do not regard it as a fault in him. When they say that a child in the

celorlalte: de a fi fost luat în braţe şi strâns la piept, de a fi amuzat sau necăjit pe cineva. Ştie doar că a fost cândva un copil singur la părinţi şi are conştiinţa că acum există şi Horace, dar nu-şi aminteşte să fi trăit sentimentul primar de supărare când i s-a arătat un frăţior, ori pe cel al expulzării din Paradis. Nu are nici amintirea unei prime scene văzute sau a unui prim miros, fie el al unei mame parfumate sau al unei fete-la-toate mirosind a fenol.

Este un băieţaş serios şi timid, care intuieşte acut ce aşteaptă alţii de la el. Îl încearcă uneori sentimentul că-şi dezamăgeşte părinţii: o odraslă îndatoritoare trebuie să-şi amintească şi de primul minut când a fost îngrijită. Dar părinţii nu-l ceartă niciodată pentru presupusa lipsă. Iar dacă alţi copii ştiu cum să umple acest gol – inserând forţat în memorie faţa iubitoare a mamei sau braţul de nădejde al tatei – George nu procedează astfel. În primul rând îi lipseşte imaginaţia. Dacă lucrurile au stat întotdeauna astfel sau dacă dezvoltarea imaginaţiei sale a fost curmată brusc de o acţiune părintească este un subiect de studiu pentru o ramură a ştiinţelor psihologice încă neinventată. George este perfect capabil să urmărească născocirile altora – poveştile despre Arca lui Noe, David şi Goliat, Călătoria Magilor – dar el nu este înzestrat cu harul acesta.

Nu se simte vinovat din pricina asta, întrucât nici părinţii n-o iau drept defect. Când ei afirmă despre vreun

village has 'too much imagination', it is clearly a term of dispraise. Further up the scale are 'tellers of tall stories' and 'fibbers'; by far the worst is the child who is 'a liar through and through' – such are to be avoided at all costs. George himself is never urged to speak the truth: this would imply that he needs encouragement. It is simpler than this: he is expected to tell the truth because at the Vicarage no alternative exists.

'I am the way, the truth and the life': he is to hear this many times on his father's lips. The way, the truth and the life. You go on your way through life telling the truth. George knows that this is not exactly what the Bible means, but as he grows up this is how the words sound to him.

(pp3-5)

copil din sat că are „prea multă imaginație" e clar că nu-l laudă. Mai sus în ierarhie sunt „născocitorii de povești vânătorești" și „tăietorii de piroane"; de departe cel mai detestabil este copilul considerat „un mincinos înrăit" – tovărășia acestora trebuie evitată cu orice preț. George nu e îndemnat să spună adevărul: ar însemna că are nevoie de încurajare. Lucrurile stau mult mai simplu: lumea se așteaptă de la el să spună adevărul, pentru că la vicariat altă posibilitate nu există.

„Eu sunt calea, adevărul și viața", va auzi el de multe ori de pe buzele tatălui. Calea, adevărul și viața. Îți urmezi calea în viață spunând adevărul. George știe că Biblia nu se referă explicit la asta, dar, pe măsură ce crește, cuvintele dobândesc această semnificație.

(p. 9-12)

Doyle wondered if he would ever cease being punished for having invented Sherlock Holmes. Corrected, advised, lectured, patronized – when would it ever stop? Still, he must press on. He must keep his temper whatever the provocation.

Doyle se întreba dacă va veni vreodată vremea când nu va mai avea de suferit din cauză că-l născocise pe Sherlock Holmes. Când se vor sătura semenii săi să-l corecteze, să-l povățuiască, să-l moralizeze, să-l dădăcească? Dar trebuia

să continue. Trebuia să-şi țină firea, indiferent de provocare.

‘But leaving all that aside, Anson. And admitting – as I fear we must admit – that by the end of the evening we may not have shifted one another’s position by one jot or one tittle. What I am asking is this. You believe that a respectable young solicitor, having shown no previous sign of a violent nature, suddenly goes out one night and attacks a pit pony in a most wicked and violent fashion. I ask you simply ‘Why?’

– Dar să lăsăm toate astea deoparte, Anson. Să admitem – după cum mă tem că trebuie s-o facem – că până la sfârşitul serii nici unul dintre noi nu va reuşi să-l clintească pe celălalt de pe poziție nici cu o iotă. Eu vă întreb următorul lucru: chiar credeți că un tânăr jurist respectabil, fără antecedente care să indice o fire violentă, iese uite-aşa într-o noapte din casă şi atacă un ponei cu răutate violentă? De ce ar face-o?

Anson groaned inwardly. Motive. The criminal mind. Here we go again. He rose and refilled their glasses.

‘You are the one with the paid imagination, Doyle.’

Anson gemu în sinea sa. Mobilul. Mintea criminalului. Iar o luăm de la început. Se ridică şi umplu paharele.

– Dumneavoastră sunteți cel plătit ca să aibă imaginație, Doyle.

‘Yet I believe him innocent. And am unable to make the leap that you have made. You are not in the witness box. We are two English gentlemen sitting over fine brandy and, if I may say so, even finer cigars, in a handsome house in the middle of this splendid county. Whatever you say will remain within these four walls, I give you my word on that. I merely ask: according to you, Why?’

(pp 382)

– Da, dar eu îl consider nevinovat. Nu sunt capabil de saltul de imaginație pe care l-ați făcut dumneavoastră. Acum nu stați în boxa martorilor. Suntem doi gentlemen englezi aşezați în fața paharelor cu brandy bun şi fumând, dacă îmi permiteți, țigări de foi şi mai bune, într-un conac frumos dintr-un ținut splendid. Orice veți spune va rămâne între aceşti pereți, vă dau cuvântul meu. Vă întreb doar atât: după părerea dumneavoastră, de ce?

(p. 497-498)

Back at Undershaw, Arthur felt as he did when nearing the end of a book: most of it was in place, the main thrill of creation was past, now it was just a matter of work, of making the thing as watertight as possible. Over the nextdays the results of his instructions, queries and proddings began to arrive. The first came in the form of a waxed brown-paper parcel tied with string, like a purchase from Brookes's ironmongery. But he knew what it was before he opened it; he knew from Wood's face.

He unwrapped the parcel, and slowly opened the horse lancet out to its full length. It was a vicious instrument, made the more so by the contrast between the bluntness of the straight section and the honed edge on the lethal curve – which was indeed as sharp as sharp could be.

'Bestial,' said Arthur. 'May I ask –'

But his secretary cut off the enquiry with a shake of the head. Sir Arthur couldn't have in both ways, first not knowing and then choosing to know.

George Edalji wrote to say that he had no memory of the Sharp brothers, either at school or subsequently; nor could he think of a reason why they might bear any animus against himself or his father.

(pp 411-412)

Întors la Undershaw, Arthur trăi stările pe care le avea când se apropia de finalul unei cărți: majoritatea lucrurilor erau aşezate la locurile lor, febra creației aparținea trecutului, acum totul se reducea la a munci pentru a da perfecțiune narațiunii. În următoarele zile începură să sosească rezultatele instrucțiunilor, cercetărilor şi întrebărilor sale. Primul veni un pachet ambalat în hârtie cerată cafenie, legat cu sfoară, ca o achiziție de la magazinul de fierărie al lui Brookes. Ştia ce conține încă înainte de a-l despacheta – după mutra lui Wood.

Dezveli pachetul şi deschise, încet, lanțeta pentru cai, până la lungimea totală. Era o unealtă perfidă, mai ales din cauza contrastului dintre porțiunea dreaptă, boantă, şi tăişul fin al curbei letale, cum nu se poate mai ascuțit.

- Înfiorător, zise Arthur. Pot să întreb …

Dar secretarul îi reteză scurt întrebarea, clătinând din cap. Sir Arthur nu le putea avea şi pe una şi pe cealaltă: mai întâi să nu ştie nimic, apoi să dorească să afle.

George Edalji răspunse în scris că nu-şi amintea defel de frații Sharp, nici de la şcoală, nici de după aceea, nici nu se putea gândi la vreun motiv pentru care ei să-i fi căutat pricină lui sau tatălui său.

(p. 535-536)

Here was Sir Arthur explaining why he, George, could not possibly have been involved with the supposed band of Wyrley ruffians: 'In the first place, he is a total abstainer, which in itself hardly seems to commend him to such a gang. He does not smoke. He is very shy and nervous. He is a most distinguished student.' This was all true, and yet untrue; flattering, yet unflattering; believable, yet unbelievable. He was not a *most* distinguished student; merely a good, hardworking one. He had received second-class honours, not first, the bronze medal, not silver or gold, from the Birmingham Law Society. He was certainly a capable solicitor more so than Greenway or Stentson were likely to become, but he would never be eminent. Equally, he was not, by his own estimation, *very* shy. And if he had been judged nervous on the basis of that previous meeting at the hotel, then there were mitigating circumstances. He had been sitting in the foyer reading his newspaper, beginning to worry if he were mistaken about the time or even the day, when he had become aware of a large, overcoated figure standing a few yards away and scrutinizing him intently. How would anyone else react to being stared at by a great novelist? George thought this estimation of him as shy and nervous had probably been

Iată cum explica Sir Arthur de ce el, George, nu avea cum să fie amestecat în pretinsa bandă de delincvenți din Wyrley: „În primul rând, e un abstinent convins, ceea ce nu este o recomandare prea bună pentru o astfel de bandă. Nu fumează. Este extrem de timid şi neliniştit. E un foarte distins om al cărții." Toate erau adevărate, dar şi neadevărate; flatante, dar şi nelaudative; credibile, dar şi incredibile. Nu era un foarte distins om al cărții, ci doar unul harnic, sârguincios. Absolvise cu onoruri de clasa a doua, nu de clasa întâi; primise medalia de bronz, nu pe cea de argint sau aur, de la Birmingham Law Society. Era, fireşte, un avocat capabil, mult mai bun decât Greenway sau Stentson, dar n-avea să fie niciodată eminent. Tot aşa, după propria-i estimare, nu era „extrem de timid". Şi dacă, pe baza primei întâlniri de la hotel, fusese categorisit drept „neliniştit", pentru asta avea circumstanțe atenuante. Aşteptase mult în hol, citindu-şi gazeta, întrebându-se, îngrijorat, dacă nu înțelesese greşit ora, când, brusc, devenise conştient de o prezență masivă, îmbrăcată în palton, care, de la câțiva paşi, îl scruta intens. Altcineva cum ar fi reacționat la privirea stăruitoare a unui mare romancier? George era convins că opinia aceasta, că era

confirmed, if not propagated, by his parents. He did not know how it was in other families, but at the Vicarage the parental view of children had not evolved at the same speed as the children themselves. George was not just thinking of himself; his parents did not seem to take account of Maud's development, of how she was becoming stronger and more capable. And now that he came to reflect upon it further, he didn't believe he *had* been so nervous with Sir Arthur. On an occasion far more likely to provoke nerves *he faced the crowded court with perfect composure* – wasn't that what the Birmingham *Daily Post* had written?

(pp 415-417)

timid şi neliniştit, fusese confirmată, dacă nu chiar propagată, de părinții săi. Nu cunoştea situația din alte familii, dar la vicariat viziunea părintească despre copii nu evoluase cu aceeaşi viteză ca înşişi copiii. George nu se gândea numai la el; părinții nu păreau să fie conştienți nici de evoluția lui Maud, care devenea tot mai puternică şi mai capabilă. Ba acum, că avea răgaz să reflecteze, nu i se părea nici că fusese chiar atât de neliniştit în prezența lui Sir Arthur. Într-o împrejurare mult mai generatoare de nelinişte, „a înfruntat cu calm desăvârşit sala arhiplină a tribunalului". Nu aşa se exprimase ziarul Daily Post din Birmingham?

(p. 541-542)

George wondered if he would ever see Sir Arthur and the new Lady Conan Doyle again. He would spend the next months and years attempting to regain London the sort of life he had once begun to have in Birmingham; while they would go off to whatever existence world-famous authors and their young brides enjoyed. He was not sure how things would go between them if a common cause was lacking. Perhaps this

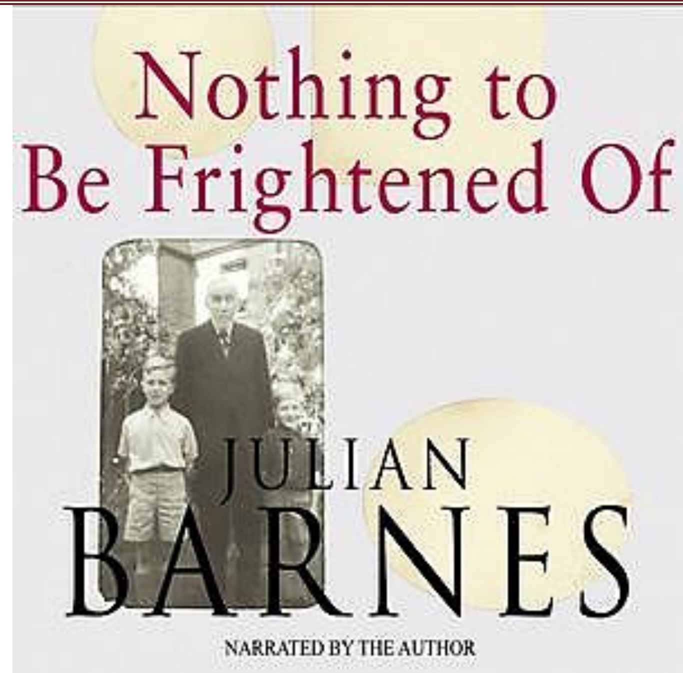
George se întreba dacă-i va mai vedea vreodată pe Sir Arthur şi pe noua lady Conan Doyle. Îşi va petrece lunile şi anii viitori încercând să reconstruiască, la Londra, o viață ca aceea de odinioară de la Birmingham, în vreme ce ei vor călători spre tipul de existență de care se bucură autorii vestiți în lumea largă şi tinerele lor soții. Nu era sigur cum se vor dezvolta relațiile dintre ei, în lipsa unei cauze

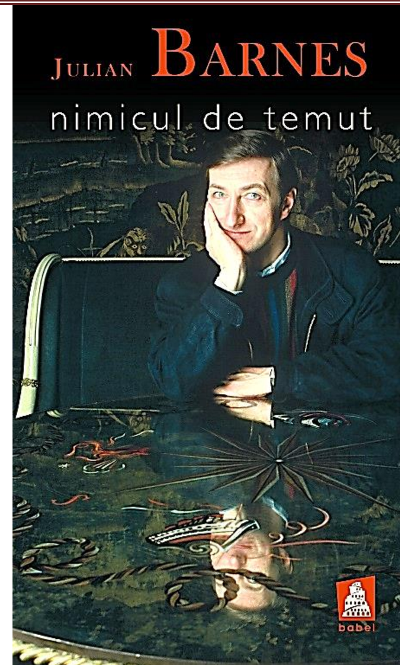
was being over-sensitive on his part, or over-timid. But he tried to imagine visiting them in Sussex, or dining with Sir Arthur at his London club, or receiving them in whatever modest accommodation he might be able to afford. No, that was another implausible scene from a life he would not have. In all probability they would never meet again. Still, for three-quarters of a year their paths had crossed, and if yesterday had marked the end of that crossing point, perhaps George did not mind so very much. Indeed, part of him preferred it that way.

(p 451)

comune. Poate era exagerat de sensibil, sau deosebit de timid. Dar se străduia să-şi imagineze o vizită la ei în Sussex sau o cină cu Sir Arthur la clubul său londonez, sau primindu-i, ca oaspeți, în modesta locuință pe care şi-o va permite cândva. Nu, asta era încă o scenă neverosimilă dintr-o viață pe care n-o va trăi niciodată. După toate probabilitățile, nu se vor mai vedea. Dar, timp de trei sferturi de an, drumurile li se întretăiaseră, iar dacă ziua de ieri marcase sfârşitul acestei încrucişări, poate că George nu regreta prea mult. Ba, într-o anumită măsură chiar prefera această stare de lucruri.

(p. 586)

Nothing to Be Frightened of

Vintage, Random House, London, 2009

Nimicul de temut

Traducere de Mihai Moroiu

Editura Nemira, 2009.

'Nothing To Be Frightened Of' (2008) focuses on Barnes's reflections on living with intimations of death and with the thoughts of those who write about the afterlife, immortality and oblivion.

(Peter CHILDS)

What will it be like when Christianity joins the list of dead religions, and is taught in universities as part of the folklore syllabus; when blasphemy becomes not legal or illegal but simply impossible? It will be a bit like this. Recently, I was in Athens, and found myself looking for the first time at Cycladic marble figurines. These were made around 3000-2000 BC, are predominantly female, and come in two main types: semi-abstract violin shapes, and more naturalistic representations of a stylistically elongated body. The latter typically propose: a long nose on a shield-like head devoid of other features; a stretched neck; arms folded across the stomach, left arm invariably above the right; a sketched pubic triangle; a chiseled division between the legs; feet in a tiptoe position.

They are images of singular purity, gravity and beauty, which come at you like a quiet, sustained note heard across a hushed concert hall. From the moment you see one of these

Cum va fi când Creştinismul se va adăuga pe lista religiilor moarte, predate în universități ca parte a programelor de folclor, când blasfemia va deveni nici legală, nici ilegală, ci pur şi simplu imposibilă? Va fi oarecum acelaşi lucru. De curând mă aflam la Atena şi am avut prilejul să văd pentru prima oară statuete de marmură din Ciclade. Executate în jur de 3000 – 2000 î.Hr., predominant femei, dezvoltă două tendințe majore: forme semiabstracte – de vioară, şi reprezentări ceva mai naturaliste, de trupuri alungite şi rafinate, caracteristic prevăzute cu nas prelung pe cap în formă de scut, lipsit de orice altă trăsătură; gât întins; brațe încrucişate peste stomac, cel stâng invariabil peste cel drept; triunghi pubian sugerat; fantă dăltuită între picioare; tălpi în poziția de vârfuri.

Reprezentări de o puritate, o gravitate şi o frumusețe fără egal, care se apropie aidoma unei note domoale, prelungi, în liniştea desăvârşită a sălii de concert. Iar din

forms, most no higher than a handspan, rising before you, you seem to understand them aesthetically; and they appear to collude in this, urging you to bypass any historic-archaeological wall information. This is partly because they evoke so clearly their modernist descendants: Picasso, Modigliani, Brancusi. Both evoke, and surpass: it is good to see those admirable tyrants of modernism being made to look less original by a community of unknown Cycladic carvers; good also to be reminded that the history of art is circular as well as linear. When this brief moment of vaguely pugilistic self-congratulation has passed, you settle into, and open yourself up to the tranquility and symbolic withholdingness of the figures. Now, different comparisons come to mind: Piero or Vermeer. You are in the presence of a stately simplicity, and a transcendent calmwhich seems to contain all the depths of the Aegean, and offer a rebuke to our frantic modern world. A world which has increasingly admired these items, and so desired more of them than can possibly exist. Forgery, like hypocrisy, is the homage vice pays to virtue, and in this case much homage has been paid.

(pp 55-56)

clipa în care le vezi, majoritatea nu mai înalte de o palmă, parcă începi să le înțelegi simțul estetic şi, aparent, se învoiesc şi ele, îndemnându-te să ocoleşti orice informație istorico-arheologică de pe perete deoarece, în parte, îşi evocă atât de limpede descendenții modernişti: Picasso, Modigliani, Brâncuşi. Îi evocă şi îi depăşesc, încât te bucuri să-i vezi pe admirabilii tirani ai modernismului reduşi la originalitatea lor de o comunitate de cioplitori necunoscuți din Ciclade; te bucuri să ți se aducă aminte că istoria artelor se deapănă circular, tot atât pe cât cunoaşte şi o mişcare liniară. După consumarea scurtului moment de autogratulație vag pugilistică, te deschizi cu totul în fața calmului şi a reținerii lor simbolice. Şi îți vin în minte alte comparații: Piero sau Vermeer. Simți prezența simplității sublime şi a calmului transcendent, care, se poate spune, ascund toate profunzimile Egeei şi mustră lumea noastră frenetic modernă. O lume care le admiră tot mai mult, dorindu-şi tot mai multe, mai multe decât pot exista în realitate. Falsul, la fel ca ipocrizia, este omagiul adus de viciu virtuții, iar în cazul de față s-au adus nenumărate omagii.

(p. 79-80)

Stendhal wrote the first biography of Rossini in 1824. Two years later, he published *Rome, Naples and Florence*, in which he described how Henri, or Arrigo, Beyle had come to Florence in 1811. He descended from the Apennines one January morning, he saw 'from a far distance' Brunelleschi's great dome rising above the city, he got down from the coach to enter on foot like a pilgrim, he stood before paintings which thrilled him till he swooned. And we might still believe every word of his account if he had remembered to do one thing: destroy the diary he had kept of that original trip.

Stravinsky in old age wrote:'I wonder if memory is true, and I know that it cannot be, but that one lives by memory nonetheless and not by truth.' Stendhal lived by the memory of 1826 whereas Beyle had written the truth of 1811. From the diary, we learn that he did indeed cross the Apennines by coach and descend into the city, but memory took one road and truth another. In 1811 he couldn't have seen Brunelleschi's dome from afar for the simple reason that it was dark. He arrived in Florence at five in the morning, 'overcome with fatigue, wet, jolted, obliged to maintain a hold on the front of the mail wagon and sleeping while seated in a cramped position'. Unsurprisingly, he went straight to an inn, the

Stendhal a scris cea dintâi biografie a lui Rossini în 1824. Doi ani mai târziu, a publicat *Roma, Neapole şi Florenţa*, unde descrie cum Henri, sau Arrigo, Beyle a sosit la Florenţa în 1811. A coborât din Apenini într-o dimineaţă de ianuarie, a văzut „din depărtări" marele dom al lui Brunelleschi dominând oraşul, a renunţat la diligenţă ca să intre în oraş pe jos, ca un pelerin, şi s-a trezit înaintea unor picturi care l-au emoţionat până la leşin. Şi l-am fi putut crede, până la ultimul cuvânt, dacă şi-ar fi adus aminte să facă un singur lucru: să distrugă jurnalul original al acelei prime călătorii.

Stravinski, la bătrâneţe: „Mă întreb dacă memoria este adevărată, şi îmi dau seama că nu se poate, şi că, până la urmă, trăim potrivit memoriei, şi nu adevărului." Stendhal trăia potrivit memoriei din 1826, în vreme ce Beyle scrisese adevărul din 1811. Din însemnările zilnice, aflăm că traversase cu adevărat Apeninii, cu diligenţa, apoi coborâse spre oraş, dar amintirea a apucat-o pe un drum, iar adevărul pe altul. În 1811, nu ar fi putut să vadă domul lui Brunelleschi de la distanţă, pentru simplul motiv că era întuneric. A ajuns la Florenţa la cinci dimineaţa, „răpus de oboseală, ud şi hurducat, agăţat de peretele vagonului poştal şi moţăind chircit." Nu e de mirare că s-a oprit direct

Auberge d'Angleterre, and to bed. He left orders to be woken two hours later, but not for touristic purposes: he headed for the post-house and tried to book himself a seat on the next coach to Rome. But that day's coach was full, and so was the next day's - and this was the only reason he stayed in Florence for the three days in which he added to the history of aesthetic response. Another incompatibility: the book sets the visit in January; the diary dates it to September.

Still, he went to Santa Croce: memory and truth agree on that. But what did he see? The Giottos, presumably. That's what everyone goes for: the Giottos which, as *Firenze Spettacolo* reminds us, are in the Niccolini Chapel. But in neither account does Beyle / Stendhal actually mention Giotto, or, for that matter, any of the other starred masterpieces our modern guidebooks urge us towards: the Donatello crucifix, the Donatello Annunciation, the Tadeo Gaddi frescoes, the Pazzi Chapel. Tastes change over a couple of centuries, we conclude. And Beyle does mention the Niccolini Chapel. The only problem is, it doesn't contain the Giottos. Standing in front of the altar, he would – should – have turned right for the Bardi Chapel and the Peruzzi Chapel. Instead, he turned left, to the Niccolini Chapel in the far north-east corner of the transept. Here, the four paintings of sibyls which moved him to 'rapture' were by Volterrano. You may well ask; as I did. (And found the answers: born Volterra 1611, died Florence 1690,

la han, Auberge d'Angleterre, unde s-a culcat. A lăsat dispoziție să fie trezit peste două ore, dar nu în scopuri turistice: avea treabă la poştă, ca să-şi rezerve un loc pentru prima diligență de Roma. Cum pentru ziua respectivă nu mai rămăseseră locuri, nici pentru a doua – a fost singurul motiv care l-a oprit în Florența încă trei zile, când a contribuit la dezvoltarea istoriei reacției estetice. Şi, oricum, cartea fixează vizita în ianuarie, iar jurnalul în septembrie.

Dar sigur e că a fost la Santa Croce, unde amintirea şi adevărul coincid. Şi ce a văzut? Picturile de Giotto, se poate presupune. Pentru asta merge acolo toată lumea: Giotto, ale cărui lucrări se află, cum ne reaminteşte *Firenze Spettacol*, în Capela Niccolini. Dar Beyle / Stendhal nu îl menționează pe Giotto în nici o relatare de-a sa şi nici capodoperele cu multe stele, pe care ne îndeamnă să le admirăm ghidurile noastre moderne: crucifixul lui Donatello, Bunavestire a lui Donatello, frescele lui Taddeo Gaddi, Capela Pazzi. Gusturile se schimbă de-a lungul secolelor, tragem concluzia. Şi, într-adevăr, Beyle face referire la Capela Niccolini. Cu o singură problemă: nu acolo se află operele lui Giotto. Stând în fața altarului, ar fi trebuit să se întoarcă la dreapta, spre Capela Bardi şi Capela Peruzzi. Dar el s-a întors la stânga, spre Capela Niccolini, din colțul de nord-est al naosului transversal, unde cele patru picturi reprezentând sibilele care l-au „împins în extaz" îi aparțin

follower of Pietro da Cortona, patronee of the Medici, decorator of the Pitti Palace.)

(pp 227-229)

lui Volterrano. Întreabă-te, cum m-am întrebat şi eu. (Şi am găsit răspunsuri: născut la Volterra, 1611, mort la Florenţa, 1690, discipol al lui Pietro da Cortona, protejat al familiei Medici, decorator al Palatului Pitti.)

(p. 299-300)

Fiction is made by a process which combines total freedom and utter control, which balances precise observation with the free play of imagination, which uses lies to tell the truth and truth to tell lies. It is both centripetal and centrifugal. It wants to tell all stories, in all their contrariness, contradiction and irresolvability; at the same time it wants to tell the one true story, the one that smelts and refines and resolves all the other stories. The novelist is both bloody back-row cynic and lyric poet, drawing on Wittgenstein's austere insistence – speak only of that which you can truly know – and Stendhal's larky shamelessness.

Literatura eate realizată pe baza unui proces care combină libertatea totală şi controlul absolut, care cumpăneşte observaţia precisă cu jocul liber al imaginaţiei, care se foloseşte de minciuni ca să spună adevărul şi de adevăr ca să spună minciuni. Centripetă şi în acelaşi timp centrifugă. Vrea să spună toate poveştile, în adversitatea, contradicţia şi ireductibilitatea lor; în acelaşi timp, vrea să spună singura poveste adevărată, cea care le topeşte, le rafinează şi le rezolvă pe toate celelalte. Romancierul este simultan cinicul afurisit din ultima bancă şi poetul liric, inspirit de insistenţa austeră a lui Wittgenstein – vorbeşte doar despre ceea ce poţi cunoaşte cu adevărat – şi despre neobrăzarea zvăpăiată a luiStendhal.

A boy dives on to a leaky pouffe and through its broken seams squirt the torn-up love letters of his parents. But he will

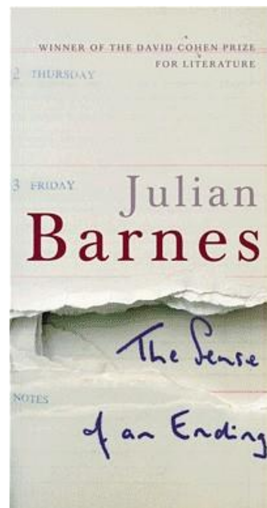
Un băieţel se aruncă pe o pernă din piele şi, prin cusăturile plesnite, ies fragmente din scrisorile de amor

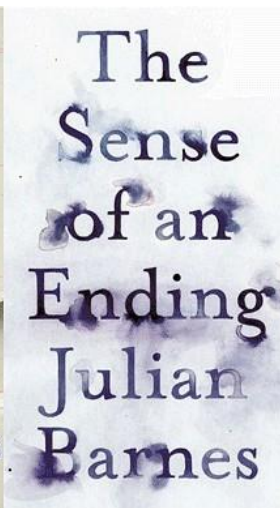
never be able to piece together the wonder and the mystery, or the routine and the banality, of their love ('People tell me it's a cliché, but it doesn't feel like a cliché to me'). Half a century on, the boy, now approaching old age, who has spent his adult life with stories, their meaning and their making, thinks of this as a metaphor of our lives: the energetic action, the torn-up clues, the unwillingness or inability to piece together a story of which we can know only fragments. What remains are blue scraps of paper, postcards with the stamps – and therefore postmarks – steamed off, and the tone of a Swiss cowbell as it ding-dongs stupidly down into a skipp

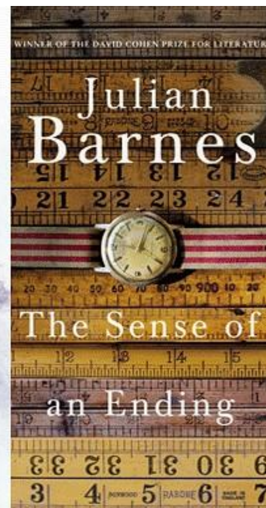
(pp 240-241)

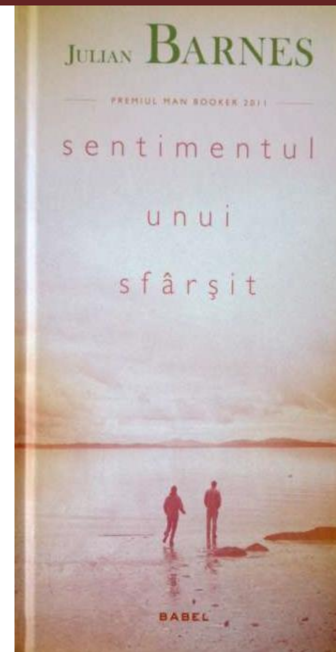
dintre părinții săi. Dar el nu va fi niciodată în stare să reconstituie miracolul şi misterul, sau rutina şi banalitatea iubirii lor. („Oamenii îmi spun că e un stereotip, dar mie nu mi se pare.") După o jumătate de secol, băiețelul, acum aproape de bătrânețe, care şi-a petrecut maturitatea cu poveşti, cu sensul şi alcătuirea lor, o socoteşte o metaforă a vieții: acțiune energică, indicii distruse, lipsă de voință sau de pricepere pentru a închega o poveste, din care ştim doar fragmente. Şi lasă în urmă câteva petice de hârtie albastră, cărți poştale cu timbrele dezlipite la abur, prin urmare fără ştampile, şi dăngănitul unui clopot de vacă din Elveția, rostogolindu-se stupid într-o benă.

(p. 315-316)

The Sense of an Ending

Vintage, Random House, London, 2012

Sentimentul unui sfârşit

Traducere de Radu Paraschivescu

Editura Nemira, 2012.

87

Barnes is perhaps the most idiosyncratic and innovative of contemporary British authors; a writer who with each fictional departure does not just make it new for himself 'but for the entire history of the novel'.
(Sebastian GROES & Peter CHILDS)

When people say, 'She's a good-looking woman,' they usually mean, 'She used to be a good-looking woman.' But when I say that about Margaret, I mean it. She thinks – she knows – that she's changed, and she has; though less to me than to anybody else. Naturally, I can't speak for the restaurant manager. But I'd put it like this: she sees only what's gone, I see only what's stayed the same. Her hair is no longer halfway down her back or pulled up in a French pleat; nowadays it is cut close to her skull and the grey is allowed to show. Those peasanty frocks she used to wear have given way to cardigans and well-cut trousers. Some of the freckles I once loved are now closer to liver spots. But it's still the eyes we look at, isn't it? That's where we found the other person, and find them still. The same eyes that were in the same head when we first met, slept together, married, honeymooned, joint-mortgaged, shopped, cooked and holidayed, loved one another and had a child together. And were the same when we separated.

Când spun „e o femeie care arată bine", oamenii vor să spună, de obicei, „e o femeie care-a arătat bine". Dar, când zic eu aşa ceva despre Margaret, chiar ăsta e adevărul. Ea crede – ştie – că s-a schimbat şi aşa e, deşi mai puțin pentru mine decât pentru oricine altcineva. Normal, nu pot să vorbesc în numele şefului de restaurant. Dar aş formula astfel: ea vede doar ce-a dispărut, eu văd doar ce-a rămas la fel. Nu mai are părul lăsat până la jumătatea spatelui sau strâns la spate şi împletit; acum îl poartă mult mai scurt, iar firele cărunte au voie să se vadă. Rochiile şi bluzele ţărăneşti pe care avea obiceiul să le îmbrace au făcut loc jachetelor şi pantalonilor cu tăietură clasică. O parte din pistruii care-mi plăceau atât de mult cândva seamănă acum mai degrabă cu nişte pete de ficat. Însă, până la urmă, tot la ochi ne uităm, nu? Acolo l-am găsit pe celălalt, acolo îl găsim şi-acum. Aceiaşi ochi care se găseau în acelaşi cap prima dată când ne-am cunoscut, când ne-am culcat împreună, apoi când ne-am căsătorit, ne-am dus în luna de

miere, am suportat împreună o ipotecă, am mers la cumpărături, am gătit, am plecat în concediu, ne-am iubit şi am făcut un copil. Şi care au rămas aceiaşi când ne-am despărțit.

But it's not just the eyes. The bone structure stays the same, as do the instinctive gestures, the many ways of being herself. And her way, even after all this time and distance, of being with me.

'So what's all this about, Tony?'

I laughed. We had barely looked at our menus, but I didn't find the question premature. That's what Margaret's like. When you say you're not sure about a second child, do you mean you're not sure about having one with me? Why do you think divorce is about apportioning blame? What are you going to do with the rest of your life now? If you'd really wanted to go on holiday with me, wouldn't it have helped to book some tickets? And what's all this about, Tony?

(pp 73-74)

Dar nu sunt doar ochii. Conformația oaselor rămâne aceeaşi, la fel ca gesturile instinctive şi multe alte moduri de-a fi ea însăşi. Plus felul ei, chiar şi după atâta timp şi distanță, de-a se purta cu mine.

– Până la urmă, despre ce e vorba, Tony?

Am râs. Nici n-apucaserăm să ne uităm la meniuri, dar întrebarea nu mi s-a părut prematură. Aşa e Margaret. Când spui că nu prea vrei un al doilea copil, vrei să spui că nu prea vrei să-l ai cu mine? De ce crezi că divorțul înseamnă atribuirea vinovățiilor? Ce-o să faci cu viața ta de-acum încolo? Dac-ai fi vrut cu-adevărat să pleci în vacanță cu mine, n-ar fi fost indicat să rezervi bilete? Şi, până la urmă, despre ce e vorba, Tony?

(p. 89-90)

I remember a period in late adolescence when my mind would make itself drunk with images of adventurousness.

Îmi amintesc de o perioadă, spre sfârşitul adolescenței, când mintea mi se îmbăta cu imagini ale spiritului de

This is how it will be when I grow up. I shall go there, do this, discover that, love her, and then her and her and her. I shall live as people in novels live and have lived. Which ones I was not sure, only that passion and danger, ecstasy and despair (but then more ecstasy) would be in attendance. However … who said that thing about 'the littleness of life that art exaggerates'? There was a moment in my late twenties when I admitted that my adventurousness had long since petered out. I would never do those things adolescence had dreamt about. Instead, I mowed my lawn, I took holidays, I had my life.

But time … how time first grounds us and then confounds us. We thought we were being mature when we were only being safe. We imagined we were being responsible but were only being cowardly. What we called realism turned out to be a way of avoiding things rather than facing them. Time … give us enough time and our best-supported decisions will seem wobbly, our certainties whimsical.

(p 93)

aventură. Ia uite ce-o să se-ntâmple când o să fiu mare. O să mă duc acolo, o să fac asta, o să descopăr astalaltă, o s-o iubesc pe ea, pe ea şi pe ea. O să trăiesc cum trăiesc şi-au trăit oamenii din romane. Nu ştiam care oameni, dar eram sigur că pasiunea şi pericolul, precum şi extazul şi disperarea (mă rog, mai mult extazul) aveau să iasă la încălzire pe margine. Şi totuşi … cine-a spus lucrul acela despre „micimea vieții pe care arta o exagerează”? A existat un moment, pe când mă apropiam de treizeci de ani, când am recunoscut că spiritul de aventură mi se fâsâise de mult. Nu aveam să fac niciodată lucrurile pe care le visasem în adolescență. În loc de asta, îmi tundeam gazonul, plecam în vacanțe, aveam viața mea.

Dar timpul … Cum ne ține consemnați la început şi ne derutează după aceea. Ne credeam maturi, dar eram doar în siguranță. Ne imaginam răspunzători, dar eram doar laşi. Ceea ce numeam realism s-a dovedit a fi o modalitate de-a evita lucrurile, nu de-a le aborda fățiş. Timpul … dați-ne destul timp şi cele mai bine argumentate hotărâri vor părea şovăielnice, iar certitudinile noastre vor fi capricioase.

(p. 111-112)

Does character develop over time? In novels, of course it does: otherwise there wouldn't be much of a story. But in life? I sometimes wonder. Our attitudes and opinions change, we develop new habits and eccentricities; but that's something different, more like decoration. Perhaps character resembles intelligence, except that character peaks a little later: between twenty and thirty, say. And after that, we're just stuck with what we've got. We're on our own. If so, that would explain a lot of lives, wouldn't it? And also – if this isn't too grand a word – our tragedy.

(pp 103)

Se dezvoltă caracterul în timp? În romane, cu siguranță: altminteri, nu prea ar mai fi cine ştie ce poveste de spus. Dar în viață? Mă întreb şi eu uneori. Atitudinile şi părerile noastre se schimbă, dezvoltăm noi obiceiuri şi excentricități; dar asta e cu totul altceva şi seamănă mai degrabă cu finisajele unei case. Poate că, de fapt, caracterul seamănă cu inteligența, doar că atinge punctul maxim ceva mai târziu – să zicem, între douăzeci şi treizeci de ani. După care rămânem pur şi simplu cu ce-am acumulat. Suntem pe cont propriu. Dacă lucrurile ar sta aşa, s-ar găsi explicații pentru o mulțime de vieți, nu? Şi totodată – dacă nu e o vorbă mare – pentru tragedia noastră.

(p. 123)

You get towards the end of life – no, not life itself, but of something else: the end of any likelihood of change in that life. You are allowed a long moment of pause, time enough to ask the question ; what else have I done wrong? I thought of a

Te apropii de sfârşitul vieții – nu, nu al vieții ca atare, ci a altceva: sfârşitul oricărei posibilități de schimbare a acelei vieți. Ți se îngăduie un lung moment de respiro, suficient cât să pui întrebarea: ce altceva am mai greşit? M-am gândit

bunch of kids in Trafalgar Square. I thought of a young woman dancing, for once in her life. I thought of what I couldn't know or understand now, of all that couldn't ever be known or understood. I thought of Adrian's definition of history. I thought of his son cramming his face into a shelf of quilted toilet tissue in order to avoid me. I thought of a woman frying eggs in a carefree, slapdash way, untroubled when one of them broke in the pan; then the same woman, later, making a secret, horizontal gesture beneath a sunlit wisteria. And I thought of a cresting wave of water, lit by a moon, rushing past and vanishing upstream, pursued by a band of yelping students whose torchbeams criss-crossed in the dark.

There is accumulation. There is responsibility. And beyond these, there is unrest. There is great unrest.

(pp 149-150)

la un grup de copii în Trafalgar Square. M-am gândit la o tânără care, o dată-n viață, a dansat. M-am gândit la ce nu ştiam sau nu înțelegeam acum, la tot ce nu aveam să ştiu sau să înțeleg vreodată. M-am gândit la definiția pe care-o dăduse Adrian istoriei. M-am gândit la fiul lui apăsându-şi chipul într-un raft cu hârtie igienică ultramoale ca să mă evite. M-am gândit la o femeie care prăjea ouă nepăsător şi oarecum impetuos, fără să se enerveze când unul dintre ele i s-a spart în tigaie; m-am gândit pe urmă la aceeaşi femeie, ceva mai târziu, făcând un gest secret, orizontal, sub un perete de glicină, scăldat în soare. Şi m-am gândit la coama unui val de apă, luminat de lună, gonind pe lângă noi şi dispărând în amonte, urmărit de o gaşcă de studenți zgomotoşi, cu lanterne ale căror raze se încrucişau în beznă.

Există acumulare. Există răspundere. Iar dincolo de ele există tulburări. Există tulburări grave.

(p. 175-178)

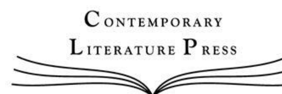
Pulse

First Vintage International Edition, 2012

Puls

Traducere de Radu Paraschivescu

Editura Nemira, 2011.

Barnes has also written several short stories this century that resonate with a sense of different pulses: the rhythmical throbbing of the heart, a short burst of sound, or a musical beat. With an interspersed series of 'tableaux vivants' focused on evenings ; 'At Phil & Joanna's' , these stories are brought together in the 2011 collection 'Pulse', whose title is in part an intimation of life and the measured pace of continued living after Barnes's stories around the lemon table.

(Peter CHILDS)

I used the word "complicity" a bit ago. I like the word. An unspoken understanding between two people, a kind of presence if you like. The first hint that you may be suited, before the nervous trudgery of finding out whether you "share the same interests," or have the same metabolism, or are sexually compatible, or both want children, or however it is that we argue consciously about our unconscious decisions. Later, when we look back, we will fetishise and celebrate the first date, the first kiss, the first holiday together, but what really counts is what happened before this public story: that moment, more of pulse than of thought, which goes. Yes, perhaps her, and, Yes, perhaps him.

Ceva mai devreme am folosit cuvântul „complicitate". Îmi place cuvântul ăsta. O înțelegere nerostită între oameni, un fel de prezență, dacă vreți. Adică prima aluzie la faptul că s-ar putea să vă potriviți, înaintea strădaniilor anevoioase de-a afla dacă „împărtăşiți anumite interese", dacă aveți acelaşi metabolism, dacă sunteți compatibili sub aspect sexual, dacă vă doriți amândoi să aveți copii – sau indiferent cum ne argumentăm conştient deciziile inconştiente. Mai târziu, când ne uităm în urmă, o să fetişizăm şi-o să sărbătorim prima întâlnire romantică, primul sărut, prima vacanță împreună, dar lucrul care contează cu adevărat este ce s-a petrecut înaintea acestei poveşti publice: acea clipă, mai degrabă de puls decât de gândire, care spune: „Da, poate ea" şi: „Da, poate el".

I tried to explain this to Ben, a few days after his party. Ben is a crossword-doer, a dictionary-lover, a pedant. He told me that "complicity"means a shared involvement in a crime or sin or nefarious act. It means planning to do something bad.

I prefer to keep the term as I understand it. For me it means planning to do something good. She and I were both free adults, capable of making our own decisions. And nobody plans to do anything bad at that moment, do they?

(pp 150-151)

Am încercat să-i explic asta lui Ben, la câteva zile după petrecerea de la el de-acasă. Ben e un fanatic al rebusurilor, un iubitor al dicționarului, un pedant. El mi-a spus că de fapt „complicitate" înseamnă implicarea comună într-o infracțiune, într-un păcat sau într-un act mişelesc. Inseamnă punerea la cale a unui lucru rău.

Însă prefer să păstrez termenul în percepție personală. Pentru mine, „complicitate" înseamnă punerea la cale a unui lucru bun. Ea şi cu mine eram doi adulți liberi, capabili să ia decizii pe cont propriu. Iar într-o asemenea situație nimeni nu pune la cale un lucru rău, nu?

(p. 191-192)

Of all our senses, it is the one with the broadest application, from a brief impression on the tongue to a learned aesthetic response to a painting. It is also the one that most describes us. We may be better or worse people, happy or miserable, successful or failing, but what we are, within these wider categories, how we define ourselves, as opposed to how we are genetically defined, is what we call "taste". Yet the word – perhaps because of its broad catchment area – easily misleads. "Taste" can imply calm reflection; while its

Dintre toate simțurile noastre, el e cel care-acoperă cea mai mare plajă de referință, de la impresia fulgurantă de pe limbă la reacția estetică şi educată în fața unui tablou. În acelaşi timp, e simțul care ne descrie cel mai bine. Ca oameni, putem fi mai buni sau mai răi, fericiți sau amărâți, de succes sau eşuați, dar ceea ce suntem, înăuntrul acestor categorii mai largi, precum şi felul cum ne autodefinim, spre deosebire de modalitatea genetică în care suntem definiți, se leagă de ceea ce numim „gust". Şi totuşi,

derivatives – tasteful, tastefulness, tasteless, tastelessness – lead us into a world of minute differentiations, of snobbery, social values and soft furnishings. True taste, essential taste, is much more instinctual and unreflecting. It says, Me, here, now, this, you. It says, Lower the boat and row me ashore. Dowell, the narrator of Ford Madox Ford's *The Good Soldier*, says of Nancy Rufford: "I just wanted to marry her as some people want to go to Carcassonne." Falling in love is the most violent expression of taste known to us.

And yet our language doesn't seem to represent that moment very well. We have no equivalent for "*coup de foudre*," the lightning strike and thunderclap of love. We talk about there being "electricity" between a couple – but this is a domestic, not cosmic image, as if the pair should be practical and wear rubber soles to their shoes. We talk of "love at first sight," and indeed it happens, even in England, but the phrase makes it sound rather a polite business. We say that their eyes met across a crowded room. Again, how social it sounds. Across a crowded room. Across a crowded harbour.

(pp 188-189)

cuvântul – poate din cauza numărului mare de accepții – e de natură să inducă-n eroare cu ușurință. „Gust" poate să implice reflecția calmă, pe când derivatele lui – gustos, bun-gust, fără gust, prost gust – ne duc într-o lume a diferențierilor de nuanță, a snobismului, a valorilor sociale și-a pieselor de mobilier moi. Gustul adevărat, gustul esențial, e mult mai instinctiv și necugetat. El spune: eu, aici, acum, asta, tu. Sau: Coboară barca și du-mă la țărm. Dowell, povestitorul din *Soldatul cel bun* al lui Ford Madox Ford, spune despre Nancy Rufford: „Voiam să mă-nsor cu ea așa cum unii oameni vor să meargă la Carcassonne." Îndrăgostirea e cea mai violentă expresie a gustului pe care-o cunoaștem.

Și totuși, limba noastră nu pare să ilustreze grozav acest moment. Nu avem echivalent pentru *coup de foudre*, fulgerul și tunetul iubirii. Vorbim despre felul cum apare „fluxul electric" în cadrul unui cuplu, dar asta este o imagine domestică, nu cosmică, de parcă membrii cuplului ar trebui să dea dovadă de simț practic și să poarte pantofi cu talpă de gumă. Vorbim despre „dragoste la prima vedere" și ea există cu adevărat, chiar și-n Anglia, dar sintagma sugerează că e vorba de-o chestiune de politețe. Spunem că ochii li s-au întâlnit într-o încăpere ticsită. Cât de social sună și de data asta. Într-o încăpere ticsită. Într-un port ticsit.

(p. 237-238)

Brânduşa Răileanu

A Julian BARNES Chronology

Cronologie Julian BARNES

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2013

1946 – **Julian Patrick Barnes** was born on 19 January in Leicester, England to French teachers Albert and Kaye Barnes.

1956-1964 – Attends the City of London School.

1964-1968 – Attends Magdalen College, Oxford University, where he studies modern languages. Teaches English for a summer at a French Catholic School in Rennes.

1969-1972 – Works as a lexicographer for the *Oxford English Dictionary Supplement*.

1973 – From 1973 on, works as a freelance journalist.

1975 – Publishes first short story in the book *A Self-Possessed Woman*.

1976-1978 – Works as an editor for the *New Review.*

1979 – Marries literary agent Pat Kavanagh (d. 2008)

1979-1986 - Works as a television critic, first for the *New Statesman* and then for *The Observer*.

1946 - **Julian Patrick Barnes** s-a născut în ziua de 19 ianuarie în Leicester, Anglia. Ambii părinți, Albert and Kaye Barnes, erau profesori de franceză.

1956-1964 – este elev la City of London School.

1964-1968 – studiază limbile moderne la Magdalen College, Oxford University. Timp de o vară, a predat engleza la o şcoală catolică franceză din Rennes.

1969-1972 – lucrează ca lexicograf pentru *Oxford English Dictionary Supplement*.

1973 – începe să lucreze ca ziarist liber profesionist.

1975 – publică prima povestire în volumul intitulat *A Self-Possessed Woman*.

1976-1978 – lucrează ca redactor la *New Review.*

1979 – se căsătoreşte cu agenta literară Pat Kavanagh (1940-2008)

1979-1986 – lucrează mai întâi pentru *New Statesman* şi apoi pentru *The Observer*.

1979 – 1982 – Works as Deputy Literary Editor at *The Sunday Times.*

1980 – Publishes the novel *Metroland*, which wins Somerset Maugham award; publishes *Duffy* as Dan Kavanagh.

1981 – Publishes *Fiddle City* as Dan Kavanagh.

1982 – Publishes the novel *Before She Met Me*; starts four-year stint as *Observer* television critic.

1983 – Chosen by *Book Marketing Council* as one of the *Best of Young British Novelists* under 40.

1984 – Publishes the novel *Flaubert's Parrot*, which is shortlisted for the *Booker Prize*.

1985 - Publishes *Putting the Boot In* as Dan Kavanagh; wins *Geoffrey Faber Memorial Prize* for *Flaubert's Parrot*.

1986 – Publishes the novel *Staring at the Sun*; wins *E. M. Forster Award* from the American Academy and Institute of Arts and Letters, and *Prix Médicis* in France for *Flaubert's Parrot*.

1979 – 1982 – lucrează ca redactor literar pentru *The Sunday Times.*

1980 – publică *Metroland*, care câştigă premiul *Somerset Maugham*; publică *Duffy* sub pseudonimul Dan Kavanagh.

1981 – publică *Fiddle City* sub pseudonimul Dan Kavanagh.

1982 – publică *Before She Met Me*; din acest an, până în 1986, este critic de televiziune pentru *Observer*.

1983 – *Book Marketing Council* îl desemnează ca fiind unul dintre *Cei mai buni tineri scriitori* sub vârsta 40 de ani.

1984 – publică romanul *Flaubert's Parrot,* nominalizat pentru *Booker Prize*.

1985 - publică *Putting the Boot In* sub pseudonimul Dan Kavanagh; câştigă *Geoffrey Faber Memorial Prize* pentru *Flaubert's Parrot*.

1986 – publică romanul *Staring at the Sun*; câştigă *E. M. Forster Award* conferit de *American Academy and Institute of Arts and Letters* şi *Prix Médicis* în Franța pentru *Flaubert's Parrot*.

1987 – Publishes *Going to the Dogs* as Dan Kavanagh; wins *Gutenberg Prize* in France.

1987 – publică *Going to the Dogs* sub pseudonimul Dan Kavanagh; câştigă *Gutenberg Prize* în Franța.

1988 – Made *Chevalier de L'Ordre des Arts et des Lettres* in France.

1988 – primeşte distincția *Chevalier de L'Ordre des Arts et des Lettres* în Franța.

1989 – Publishes *A History of the World in 10½ Chapters*

1989 – publică *A History of the World in 10½Chapters*

1990-1995 – London correspondent for *The New Yorker* for the next five years.

1990-1995 – este corespondent pentru *The New Yorker* la Londra.

1991 - Publishes *Talking It Over*

1991 - publică *Talking It Over*

1992 – Publishes *The Porcupine*; *Talking It Over* wins *Prix Femina Étranger.*

1992 – publică *The Porcupine*; *Talking It Over* câştigă premiul *Femina Étranger.*

1993 – Wins *Shakespeare Prize* in Hamburg.

1993 – este distins cu *Shakespeare Prize* la Hamburg.

1995 – Publishes *Letters from London*, journalism from *The New Yorker*; made *Officier de L'Ordre des Arts et des Lettres* in France. Teaches creative writing at Johns Hopkins in Baltimore, USA.

1995 – publică volumul *Letters from London* care reuneşte articolele scrise pentru *The New Yorker*; este distins cu titlul de *Officier de L'Ordre des Arts et des Lettres* în Franța; predă un curs de dezvoltare a creativității literare la universitatea Johns Hopkins, Baltimore, SUA.

1996 - Publishes *Cross Channel*, stories; French-language film of *Talking It Over* appears with the title *Love, etc.*, directed by Marion Vernoux.

1996 - publică *Cross Channel* – povestiri; premiera filmului francez după *Talking It Over,* cu titlul *Love, etc.*, regizat de Marion Vernoux.

1997 – Film of *Metroland* appears, directed by Philip Saville.

1998 – Publishes *England, England*, shortlisted for the *Booker Prize*

2000 – Publishes *Love, etc*, sequel to *Talking It Over*

2002 – Publishes *Something to Declare* – essays and English translation on Alphonse Daudet's *In the Land of Pain*.

2003 – Publishes *The Pedant in the Kitchen* – journalism on cooking

2004 – Publishes *The Lemon Table* – stories; becomes *Commandeur de L'Ordre des Arts et des Lettres*; wins *Austrian State Prize for European Literature.*

2005 – Publishes *Arthur & George*, shortlisted for the *Booker Prize.*

2008 – Publishes *Nothing to Be Frightened Of*, memoir; wins *San Clemente literary prize*.

1997 – premiera filmului după *Metroland*, regizat de Philip Saville.

1998 – publică *England, England*, nominalizat pentru *Booker Prize*

2000 – publică *Love, etc* – continuare a romanului *Talking It Over*

2002 – publică *Something to Declare* – eseuri şi traducere în engleză a memoriilor lui Alphonse Daudet.

2003 – publică *The Pedant in the Kitchen* – eseuri culinare.

2004 – publică *The Lemon Table*, povestiri; devine *Commandeur de L'Ordre des Arts et des Lettres* ; este distins cu premiul *Austrian State Prize for European Literature.*

2005 – publică *Arthur & George*, nominalizat pentru *Booker Prize.*

2008 – publică *Nothing to Be Frightened Of*, memorii; este distins cu premiul literar *San Clemente*.

2010 – David Edgar's adaptation of *Arthur & George* is staged in Birmingham.

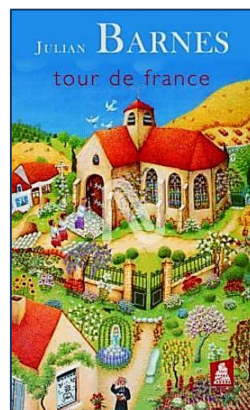
2011 – Publishes *The Sense of an Ending*, winner of the *Man Booker Prize for Fiction*, and *Pulse*, stories; wins *David Cohen Prize for Literature.*
2012 – Publishes *Through the Window*, essays; wins *Europese Literatuurprijs.*

2013 – Publishes *Levels of Life* – memoir.

2010 – David Edgar realizează o adaptare scenică a romanului *Arthur & George* pentru teatrul din Birmingham.

2011 – publică *The Sense of an Ending* pentru care obține *Man Booker Prize for Fiction; publică Pulse*, povestiri; este distins cu *David Cohen Prize for Literature.*
2012 – publică *Through the Window* – eseuri; este distins cu *Europese Literatuurprijs.*

2013 – publică *Levels of Life* – memorii.

Reading is a majority skill but a minority art.
Julian Barnes, *A Life with Books.*